DERDE JAAR. N°. 378. **1839.** VRIJDAG, 1 FEBRUARIJ.

# DE AVONDBODE,

**ABONNEMENT**
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
*Warmoesstraat*, N°. 208,
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

**PRIJZEN**
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* . . . . . . . . . . . . f 1.—
en *Buitensteden* franco . . . . . . 3.—
**Advertentien.**
ZEVEN REGELS of minder . . . . . f 1.75.
Elken regel meer . . . . . . . . . . . . 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling [illegible]

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

### *voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

**Bij dit nommer behoort een Bijvoegsel.**

## NEDERLAND.

AMSTERDAM 31 Jan. Aan een der Amsterdamsche dagbladen ontleenen wij de navolgende stukken, die daarin gezegd worden uit Brussel te zijn ontvangen.

PROTOCOL *der Conferencie, gehouden aan het Foreign-Office, op den 6 December* 1838.

Tegenwoordig: de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland.

De gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, zich in Conferencie vereenigd hebbende, hebben acte genomen van de nevensgevoegde nota (annexe A) op den 28 Nov. l.l. aan de gevolmagtigden van Frankrijk, Groot-Brittanje en Rusland aangeboden, door die van Oostenrijk en Pruissen, handelende als gevolmagtigden des Duitschen Bondgenootschaps.

De gevolmagtigden der vijf Hoven, in overweging genomen hebbende den stand der vertrouwelijke negotiatiën, waarmede zij zich onledig hebben gehouden, naar aanleiding der openingen, op den 14 Maart l.l. aan de Conferencie gedaan door den gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Nederlanden, ten einde te geraken tot een goed verstand omtrent zoodanige eindschikking der zaken tusschen Holland en België, welke door de beide partijen kan worden aangenomen.

Is voorgesteld, aan de gouvernementen der Nederlanden en België mede te deelen de hierbij gevoegde artikelen (annexe B), gedurende den loop der onderhandelingen opgesteld, als bevattende regtmatige en billijke voorwaarden, en waaromtrent het, voor de bevestiging der algemeene rust, van het hoogste gewigt zou wezen. dat men de aanneming daarvan door gezegde gouvernementen zoo spoedig mogelijk bewerkstellige. De almede hiernevens gevoegde ontwerpen (annexe C. D.) der twee nota's, bestemd om tot voorsz. einde te worden ingediend aan de gevolmagtigden van Nederland en België, met de geannexeerde ontwerpen (E. F. en G.) der tractaten te sluiten tusschen de vijf Mogendheden en Holland, tusschen Holland en België en tusschen de vijf Mogendheden en België, hebben de goedkeuring weggedragen der gevolmagtigden van Oostenrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, terwijl de gevolmagtigde van Frankrijk verklaard heeft, niet geautoriseerd te zijn zijne goedkeuring te hechten aan de bewoordingen en den geest van het tegenwoordige protocol en der twee nota's C. en D., weshalve hij deze stukken *ad referendum* neemt.

Ten gevolge dezer verklaring, hebben de gevolmagtigden der vier andere Hoven, den gevolmagtigde van Frankrijk uitgenoodigd, om dit protocol met de annexen ter kennisse te brengen van zijn Hof, en hebben zij het vertrouwen te kennen gegeven, dat het Fransche Kabinet, altijd bezield met het verlangen om vereenigd te blijven met zijne bondgenooten en met hen mede te werken tot het handhaven van den algemeenen vrede en der tractaten, die er den grondslag van uitmaken, niet zal aarzelen om toe te treden tot eene regeling der zaken, ontworpen met hetzelfde doel, en ten gevolge eener juiste waardering der omstandigheden, die eene spoedige daarstelling der eindschikking, in de onderhavige zaak, als een voorwerp van algemeen en dringend belang doet beschouwen.

(*Geteekend:*) SENFFT, H. SEBASTIANI, PALMERSTON, BULOW, POZZO DI BORGO.

ANNEXE A. van het Protocol, d.d. 6 Dec. 1838. De gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruissen, aan Hunne Excellentiën de gevolmagtigden van Frankrijk, Groot-Brittanje en Rusland.

LONDEN, 28 November 1838.

De Ondergeteekenden, Gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruissen, bekleed met de volmagt en belast met het waarnemen der belangen van het Duitsche Bondgenootschap, in de onderhandelingen betrekkelijk de Hollandsch-Belgische aangelegenheden, hebben met leedwezen in de openbare acten, die bij de opening der wetgevende kamers te Brussel zijn in het licht gekomen, eene taal ontwaard, waarbij luide het voornemen wordt aan den dag gelegd, om de teruggave te weigeren, zoowel van het grondgebied, hetwelk, volgens het 2de der 24 artikelen, op den 14 October 1831 vastgesteld door de Conferencie te Londen, moet blijven behooren aan het Groot-Hertogdom Luxemburg, als van dat gedeelte der provincie Limburg, hetgeen, volgens het 4de der gezegde artikelen, aan den Koning der Nederlanden moet behooren, hetzij in deszelfs hoedanigheid van Groot-Hertog van Luxemburg, hetzij om met Holland te worden vereenigd. zonder dat het Belgische Gouvernement tegen die acten heeft doen gelden, en de bij een plegtig tractaat aangegane verbindtenis, en de regten van een' derde, waartegen die acten almede aandruischen.

De Ondergeteekenden kunnen te minder afzijn, van in het openbaren dier gezinningen eene inbreuk te zien op de regten des Duitschen Bondgenootschaps, daar zulks geschiedt door eene partij, die slechts voorloopig in het bezit wordt geduld van voorsz. grondgebied, en die alzoo eigener autoriteit dit daadwerkelijk bezit wil veranderen in een blijvend regt, iets, hetgeen in het onderhavige geval, eene overweldiging kenmerkt.

De regten van het Duitsche Bondgenootschap op het Groot-Hertogdom Luxemburg, gegrond op de tractaten van 1815, erkend door de Conferencie, van den aanvang der onderhandelingen af aan, en stellig gehandhaafd tegen de Belgische aanmatigingen, bij de Protocollen 19 en 21, zijn voor zoo veel betreft het gedeelte des Groot-Hertogdoms, dat, volgens het 2de der 24 artikelen, aan België moet behooren, overgedragen op het daarvoor bij art. 4 in de plaats gestelde gedeelte der provincie Limburg, — eene overdragt, waarvan de Bondsvergadering derzelver toestemming heeft doen afhangen in de territoriale schikkingen omtrent Luxemburg, en waarmede zij verklaard heeft genoegen te nemen, blijkens de autorisatie, bij Besluit van den 15 Junij des tegenwoordigen jaars, op de Ondergeteekenden verstrekt. Hieruit volgt, dat het regt, erkend door de vijf Mogendheden, bij Protocol N°. 19, krachtens hetwelk «de overige Staten zoodanige maatregelen zouden nemen als zij noodzakelijk mogten oordeelen, om hun wettig gezag «te doen eerbiedigen of te herstellen, in alle de aan hen toebehoorende «landen, waarop bij de toenmalige protestatie des Belgischen bewinds aanspraak gemaakt werd, en die gelegen waren buiten het neutraal verklaarde Belgische grondgebied,» — en welk regt later niet is verkort, noch door eene daad der Bondsvergadering, noch door de vijf Hoven, — thans van toepassing is, zoowel op het gedeelte des Groot-Hertogdoms Luxemburg, toegekend aan den Koning Groot-Hertog, bij het 2de der 24 artikelen, als op bovenvermelde gedeelte der provincie Limburg.

De ondergeteekenden, zonder zich te veroorloven, om in het minst, de besluiten van de Bondsvergadering vooruit te loopen, laten aan het Duitsche Bondgenootschap over, om, ten gevolge der jongste uittartingen (*provocations*) der Belgen, gebruik te maken van de regten, die zij komen vast te stellen, en die de Belgische regering verpligt is te eerbiedigen, krachtens de verbindtenissen, jegens de vijf Hoven aangegaan, bij tractaat van 15 Nov. 1831.

De Ondergeteekenden verzoeken de Heeren Gevolmagtigden van Frankrijk, Groot-Brittanje en Rusland, om wel gezamenlijk met hen acte te willen nemen van voorsz. regten, gelijk de Ondergeteekenden dit voor hen zelven doen, bij het tegenwoordige stuk.

Zij hebben de eer, enz. (*Geteekend*) SENFFT, BULOW.

(*De* ANNEXE B. *behelst de wijzigingen in de* 24 *artikelen; die alzoo verrat zijn in de nieuwe lezing dezer artikelen, welke als bijvoegsel bij dit nommer wordt uitgegeven.*)

ANNEXE C. tot het protocol van 6 December 1838.

Ontwerp eener nota van de plenipotentiarissen der vijf Mogendheden aan den plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden.

De Ondergeteekenden, Plenipotentiarissen van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, hebben de 14de Maart jl. door den Heer Plenipotentiaris van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden aan hen gerigte mededeeling, en door welke gezegde Zijne Majesteit zich heeft bereid verklaard de, den 15den November 1831 door de Conferencie vastgestelde 24 artikelen, door zijnen Plenipotentiaris te doen onderteekenen, in rijpe overweging genomen.

Zij hebben insgelijks hunne oplettendheid gegeven aan de, door het kabinet van 's Gravenhage geopenbaarde gezindheid om op ettelijke bijzondere punten eene met de 24 artikelen overeenstemmende schikking gemakkelijker te maken. en, verpligt om ter zelfder tijd acht te slaan op de veranderingen, welke het tijdverloop van zeven jaren in de wederzijdsche gesteltenissen heeft te weeg gebragt, hebben zij in den loop eener geheim vertrouwelijke verlengde onderhandeling hunne zorgen besteed om zich onderling te verstaan over een aan beide partijen te doen aannemelijk voorstel. om het Hollandsch-Belgische geschil door een definitief tractaat te beëindigen.

Aan het einde hunner werkzaamheden gekomen zijnde, zijn heden de Ondergeteekenden in staat, daarvan de uitkomst aan Z. M. den Koning der Nederlanden ter aanneming aan te bieden, en zij hebben de eer, ten dien einde aan Z. Exc. den heer Dedel, zijnen plenipotentiaris bij de Conferentie, de hier bijgevoegde concept-tractaten te doen toekomen:

Een tractaat tusschen de vijf Mogendheden en Z. M. den Koning der Nederlanden, met eene annexe, en een tractaat tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Koning der Belgen;

Hem verzoekende, deze stukken, met de tegenwoordige nota, ter kennis van zijn gouvernement te brengen.

De ondergeteekenden onthouden zich van in de uiteenzetting der beweegredenen te treden, die hen, met opzigt tot eenige beschikkingen, geleid hebben, welke van die der 24 artikelen afwijken; die beweegredenen kunnen in derzelver geheel niet aan de scherpzinnigheid van het kabinet van 's Gravenhage ontglippen, en de ondergeteekenden vleijen zich gaarne, dat de Koning der Nederlanden, dezelve wikkende, zich zal genoopt vinden, onverwijld zijnen plenipotentiaris tot het onderteekenen van het voornoemde tractaat te magtigen, zoodra het Belgische gouvernement van zijnen kant daarin zal hebben bewilligd.

De ondergeteekenden hebben de eer aan den plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden het hierbij gevoegde afschrift mede te deelen van de Nota, welke zij, onder dezelfde dagteekening, aan den plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Belgen zenden, en waarin Z. Exc. de gevolgen zal aangeduid vinden van eene weigering van België's zijde, bij onderstelde aanneming der voorslagen door Holland.

Indien daarentegen het kabinet van 's Gravenhage de gezegde voorslagen kwame te weigeren, terwijl België dezelve zoude hebben aangenomen, zouden de Hoven der Ondergeteekenden, ofschoon betreurende, dat zij, door de middelen van bevrediging, welke zij hebben aangewend, niet tot eene definitive schikking hadden kunnen geraken, des niet te minder voortgaan met, in gemeen overleg, voor de handhaving van den daadwerkelijken vrede tusschen de beide partijen te waken.

Na de taak vervuld te hebben, welke hun door hunne hoven was opgelegd, hebben de ondergeteekenden de eer, aan Z. Exc. den heer Dedel de uitdrukking hunner hoogachting te vernieuwen.

ANNEXE D tot het Protocol van 6 December 1838.

Ontwerp eener Nota aan den heer Plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Belgen.

De Ondergeteekenden, Plenipotentiarissen van Oostenrijk, van Frankrijk, van Groot-Brittanje, van Pruissen en van Rusland, sedert verscheidene maanden zich, langs den weg eener geheim-vertrouwelijke onderhandeling, bezig houdende met de middelen, om door eene definitieve schikking een einde te maken aan het Hollandsch-Belgische geschil, hebben rijpelijk de onderscheidene, van België's zijde tegen de strenge toepassing der verordeningen van het tractaat van 15 Nov. 1831 ingebragte voorstellingen overwogen, bij welk tractaat de voorwaarden der scheiding tusschen Holland en België zijn vastgesteld.

Er is erkend geworden, dat metterdaad een gedeelte dier voorstellingen van een' aard is, om grond te geven voor veranderingen in de bepalingen van gezegd tractaat, en deze bepalingen zijn op alle punten gewijzigd geworden, omtrent welke eene zoodanige handelwijze door redenen van billijkheid scheen te worden geregtvaardigd.

De Ondergeteekenden bieden heden de uitkomst hunner werkzaamheden aan Z. M. den Koning der Belgen ter aanneming aan, mitsdien de eer hebbende aan Z. Exc. den heer van de Weyer, plenipotentiaris van gezegde Z. M., de hier bijgevoegde concept-tractaten te doen geworden, te weten:

Een tractaat tusschen Z. M. den Koning der Belgen en Z. M. den Koning der Nederlanden, en een tractaat tusschen de vijf Mogendheden en Z. M. den Koning der Belgen, met eene annexe, hem verzoekende deze stukken, mitsgaders de tegenwoordige nota ter kennis van zijn gouvernement te brengen. De Ondergeteekenden vleijen zich, dat het kabinet van Brussel de beweegredenen van billijkheid en de inzigten van bevrediging zal erkennen, die hunne voorslagen hebben ingegeven. en dat deszelfs plenipotentiaris onverwijld zal gemagtigd worden, de bovenvermelde tractaten te onderteekenen, zoodra Holland van zijne zijde daarin zal hebben bewilligd.

De heer plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Belgen zal hier bijgevoegd vinden een afschrift der nota, welke de ondergeteekenden, onder dezelfde dagteekening, aan den plenipotentiaris van Z. M. den Koning van

## MENGELWERK.

### MORGEN GEDACHTEN VAN EENEN BEDELAAR.

(*Dit, en het volgende ingezonden.*)

Het is helder dag, ik kan op mijn gemak nederzitten en mijn gewone dagwerk weder beginnen. Daar trekken reeds de kraaijen in digten zwerm over de stad. Arme diertjes, gij hebt ook niet veel ten beste, gij komt mij voor als de bedelaars onder de vogelen, terwijl de jagers op u loeren als de policie-beambten op ons. Waarvan mogen toch die dieren op de hardbevrozen aarde wel leven? Maar waarvan leven dan alle bedelaars? En het is de vraag nog, of er meer kraaijen dan bedelaars in de wereld zijn? De bedelaars trekken echter niet zoo tevreden voort als de kraaijen, ofschoon de zwerm soms even groot is. Vlieg voort, verachte vogel, God zal uwe tafel reeds hebben bereid. Hij zal ook den hongerigen bedelaar dekken, want een bedelaar is toch altijd nog iets meer waard dan eene kraai; ach! het spijt mij zoo, dat ik bedelen moet; het is zoo treurig altijd te bidden en te ontvangen, en nooit te geven. Wel is waar, er leven zoo vele menschen. die altijd ontvangen en nimmer bidden, die ten deele in fraaije koetsen rijden, of op zijden kussens zitten, visch en gebraad eten en zich zelden met brood, kostelijk brood, vergenoegen. En toch, het is beklagenswaardig altijd te ontvangen en nooit te geven. Hoe gaarne gaf ik, indien ik maar iets had om te geven. Dat lieve voorname meisje, die mij dagelijks een dubbeltje en een groot stuk brood geeft, ziet er bij dat geven steeds zoo vriendelijk, zoo engelachtig uit, dat ik, indien ik niet ware, die ik ben, wenschen zoude in hare plaats te zijn, alleen omdat ik dan genoegen schepte in wel te doen. — Konde ik toch maar werken! Maar wie toch zal een' armen afgeleefden schelm, zoo als ik ben. die moeite genoeg heeft zichzelven voort te slepen, in zijne dienst nemen? Er is geen gezond deel aan mijn geheele ligchaam, dan mijne maag, die al de gezondheid, toen zij uit de andere leden week, schijnt ingezogen te hebben. Maar, ik wil mij in mijn lot schikken. zoo lang het mij goed smaakt, en er nog medelijdende menschen zijn, die het ook iets verscheelt, of het mij goed smaakt, wil ik gaarne zoo heen slenderen. Zie. daar komt de doove STOFFEL en ziet naar de torenklok, hoe laat het is, met de gebogen HANNA. Dat arme wijf, sedert hunne dochter dood is, is zij eerst regt krom geworden; thans heeft zij geenen steun meer dan hare krukken. Daar strompelt ook de blinde KLAUS langs den muur voort. Lieve God, die kan niet eens zien, hoe arm hij is. Hoe gelukkig ben ik, dat ik noch blind, noch krom, noch doof ben! Ach, mogen zij toch rijkelijk inzamelen, en ontrooven zij mij hier en daar al eens een' penning, zij hebben het ook meer noodig dan ik. Ik zal nu op den ouden KLAUS wachten, hij kan zóó niet voort, ik zal hem leiden, en eerlijk geven, wat hem toegedeeld wordt, zoodat hij den slechten MICHEL niet weêr in handen valt. Heeft die hem niet, nog kort geleden, om eenen penning bedrogen. Ja waarachtig, om eenen penning! en eenen penning te nemen, waar weinig is, is zeker even groote zonde, als veel te nemen, waar het dik gezaaid ligt. Ik wil mij zijner ontfermen, dan zal ons dagwerk gewis gezegend worden.

Had de heer armbezorger — hij is een zoo gestreng en barsch mensch — slechts een billijk hart, dan zoude hij wel eens bedenken, dat hij misschien ook zoude moeten bedelen, indien hij dien post niet had; en, dat er zoo velen zouden bedelen, indien het naar verdienste ging. Ik was zoo gaarne in zijne plaats, hij heeft toch zeker meer inkomen, dan menige schoolmeester; maar om zulk een ambt te bekomen, behoort voorspraak, en, die heeft geen bedelaar.

De hemel neme ons in zijne bescherming tegen alle wederwaardigheden, die ons zoo ligt bejegenen; dat ons de honden niet in de gescheurde kousen bijten, en dat geen onbeleefde knecht of meid ons ter deure uitwerpt. Ach, menig voornaam heer heeft zulke nijdige honden en onbarmhartige bedienden. De hemel geve, dat ik, met mijnen blinden buurman, zonder dat ik mij ellendig voordoe, er regt betreurenswaardig uitzie, zoodat de menschen daardoor geroerd worden. Hij voere ons ter gelegen tijd in huizen, waar geen bedelaar vóór ons geweest is, geen heer des huizes aan tafel zit, of zijn middagslaapje houdt, geen man en vrouw met elkander twisten, geen kind ondeugend is geweest, of iets gebroken heeft, of het een of ander gebeurd is, wat een' armen bedelaar nadeelig kan zijn. Wanneer mijn werk dan goed gelukt is, zal mij de avond zalig zijn. Dan wil ik ook u, arme muizen, mijn bedelzak niet weigeren, wanneer gij hongerig brood zoekt. Gisteren moest ik zulks wel doen; mijne inkomsten waren te schraal geweest; maar gij weet het ook, dat ik u niet verjoeg, maar u goedwillig toonde. dat ik zelf niets had, toen gij in de tasch kroopt. Mogten slechts allen mij zoo behandelen, wanneer zij niet geven kunnen.

Overigens behoede de goede God alles, wat mensch heet, en beware alle eerlijke lieden voor den bedelzak; hij geve allen gegoeden een menschelijk hart en gezondheid, en den armen rijken man in de breede straat, die vóór het eten altijd nog eens rondloopt, of zoo als zij zulks heeten, wandelt, om honger te krijgen, een weinig van mijnen honger. Gaf de man mij wat van zijnen maaltijd, zoo waren wij beiden geholpen.

Maar kom, daar is de arme KLAUS, wij willen verder gaan.

### MIDDAG-OVERDENKINGEN VAN EENEN ARMEN DORPS-SCHOOLMEESTER.

Waarachtig, dat mag men wel heeten: in 't zweet zijns aangezigts het brood eten. Ik ben zoo warm als of ik op eenen heeten dag in het veld gewerkt had. De school is trouwens nu ook geheel bezet met kinderen, maar is het ook niet zoo warm in de kamer, alsof die heet gestookt ware. Hoor, hoe lastig het dan ook somtijds is, om in zijne huishoudkamer te onderwijzen, zoo heeft het dan ook in het najaar en den winter zijne voordeelen, vooral, wanneer men zoo weinig hout te verstoken krijgt als ik. De warmte mijner scholieren heb ik met mijn ambt medegekregen, ofschoon men ze mij niet onder mijne inkomsten heeft opgesomd. Echter geloof ik, dat mijn werk mij nog warmer gemaakt heeft. en welligt vindt mijne vrouw het niet zoo benaauwd, als zij hier komt, als ik. Ach! dat was een moeijelijke voormiddag, zoo als ik er trouwens reeds zoo vele beleefd heb, nadat de nieuwe schoolopziener het plan ten uitvoer bragt, om de dorpsscholen te hervormen, en daarom ook mij bezocht heeft. En wat kan men er tegen doen? De man heeft goede inzigten, en die moeten er nu en dan ook al zijn; hij is vriendelijk, niet hoogmoedig, heeft mij zelfs geprezen, dat ik een vlijtig en regtschapen schoolmeester was. Ik moest, zoo als hij zeide, ook nog in het vervolg mijn best doen, om de kinderen verstandiger te maken dan hunne vaders, «en,» had ik er bijna bijgevoegd, «verstandiger dan ik zelf ben.» «De kinderen,» zeide hij, «moeten de natuurleer en natuurlijke geschiedenis leeren, en ook wat van de planten, enz., weten.» En nu wil ik

Holland zenden, en waarin zij de gevolgen aanduiden van eene weigering van de zijde van het Kabinet van 's Gravenhage, bij ondersteldde aanneming hunner voorslagen door België.

Indien daarentegen het Kabinet van Brussel de gezegde voorslagen kwame te weigeren, terwijl Holland dezelve zoude hebben aangenomen, zoude aan de ter Conferencie vertegenwoordigde Mogendheden niets anders overblijven, dan de middelen te beramen, om gevolg te geven aan de regten, welke dus Holland op hunne ondersteuning zoude verkregen hebben.

De taak vervuld hebbende, die hun door hunne Hoven was opgelegd, hebben de Ondergeteekenden de eer, aan Zijne Excellentie den heer van de Weyer de uitdrukking van hunne hoogachting te vernieuwen.

ANNEXE E. bij het Protocol van 6 December 1838.

Tractaat tusschen de vijf Mogendheden en Z. M. den Koning der Nederlanden.

In naam der zeer Heilige en Onverdeelbare Drieëenheid.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk. Z. M. de Koning der Franschen, H. M. de Koningin van Groot-Brittannië, Z. M. de Koning van Pruissen en Z. M. de Keizer aller Russen, in overweging genomen hebbende hun tractaat, den 15 November 1831 gesloten met den Koning der Belgen, en Z. M. den Koning der Nederlanden, genegen zijnde om eene definitive schikking te sluiten, op den grondslag der 24 artikelen, vastgesteld door de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, op den 15 November 1831, hebben tot hunne gevolmagtigden benoemd: enz., welke, na uitwisseling, enz., het volgende vastgesteld en geteekend hebben:

Art. 1. Z. M. de Koning der Nederlanden verbindt zich om aanstonds de Artikelen, bij de tegenwoordige acte geannexeerd, en met gemeen overleg onder de bescherming der Hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland vastgesteld, in een tractaat met Z. M. den Koning der Belgen te veranderen.

Art. 2. Z. M. de Keizer van Oostenrijk, Z. M. de Koning der Franschen, H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, Z. M. de Koning van Pruissen en Z. M. de Keizer aller Russen, verklaren, dat de bij het voorgaande Artikel bedoelde Artikelen beschouwd worden van even veel kracht en waarde te zijn als of zij textuëel in de tegenwoordige acte waren opgenomen, en dat zij aldus onder den waarborg van HH. MM. geplaatst zijn.

Art. 3. De vereeniging, welke, krachtens het Weener tractaat van 31 Mei 1815, tusschen Holland en België bestaan heeft, wordt door Z. M. den Koning der Nederlanden voor ontbonden erkend.

Art. 4. Het tegenwoordige tractaat zal te Londen geratificeerd en de ratificatiën zullen aldaar uitgewisseld worden binnen den tijd van zes weken of vroeger, zoo zulks mogelijk is. De uitwisseling dezer ratificatiën zal plaats hebben te gelijker tijd als die der ratificatiën van het tractaat tusschen Holland en België.

ANNEXE F. aan het protocol van 6 December 1838.

Tractaat tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Koning der Belgen.

In naam der zeer Heilige en Onverdeelbare Drieëenigheid.

Z. M. de Koning der Nederlanden en Z. M. de Koning der Belgen, in overweging nemende hunne tractaten, gesloten met HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning der Franschen, de Koningin van Groot-Brittanje, den Koning van Pruissen en den Keizer aller Russen, te weten: door Z. M. den Koning der Belgen op den 15 November 1831, en door Z. M. den Koning der Nederlanden op heden, hebben tot hunne gevolmagtigden benoemd, enz., welke, na uitwisseling, enz., vastgesteld en geteekend hebben hetgeen volgt:

Art. 1—24 (geannexeerd sub. B.)

Art. 25. Ten gevolge der stipulatiën van het tegenwoordige tractaat, zal er vrede en vriendschap bestaan tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden ter eenre en Z. M. den Koning der Belgen, ter andere zijde, hunne respective erfgenamen en opvolgers, staten en onderdanen.

Art. 26. Het tegenwoordige tractaat zal geratificeerd en de ratificatiën zullen te Londen binnen den tijd van zes weken, of vroeger, zoo doenlijk, uitgewisseld worden. Deze uitwisseling zal plaats hebben te gelijker tijd met die der ratificatiën van het tractaat, op heden gesloten tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning der Franschen, de Koningin van Groot-Brittanje, den Koning van Pruissen en den Keizer aller Russen.

ANNEXE G. van het protocol van 6 December 1838.

Tractaat tusschen de vijf Mogendheden en Z. M. den Koning der Belgen.

In naam der zeer Heilige en Ondeelbare Drieëenigheid.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk, Z. M. de Koning der Franschen, H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, Z. M. de Koning van Pruissen en Z. M. de Keizer aller Russen, in overweging nemende, gelijk ook Z. M. de Koning der Belgen, hun te Londen den 15 November 1831 gesloten tractaat, alsmede de op heden gesloten tractaten tusschen HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning der Franschen, de Koningin van Groot-Brittanje, den Koning van Pruissen en den Keizer aller Russen ter eenre, en Z. M. den Koning der Nederlanden ter andere zijde, en tusschen Z. M. den Koning der Belgen en Zijne gezegde Majesteit den Koning der Nederlanden, hebben tot hunne gevolmagtigden benoemd, enz., dewelke, na uitwisseling, enz., bepaald en geteekend hebben hetgeen volgt:

Art. 1. Z. M. de Keizer van Oostenrijk, Z. M. de Koning der Franschen, H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, Z. M. de Koning van Pruissen en Z. M. de Keizer aller Russen, verklaren, dat de hier geannexeerde artikelen, uitmakende den inhoud van het op heden gesloten tractaat tusschen Z. M. den Koning der Belgen en Z. M. den Koning der Nederlanden, beschouwd worden van even veel kracht en waarde te zijn alsof zij textuëel in de tegenwoordige acte waren opgenomen, en dat zij aldus onder den waarborg van HH. MM. geplaatst zijn.

Het tractaat van 15 November 1831, tusschen HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning der Franschen, de Koningin van Groot-Brittanje, den Koning van Pruissen en den Keizer aller Russen, en Z. M. den Koning der Belgen, wordt verklaard voor deze hooge contracterende partijen niet verbindende te zijn.

Art. 3. Het tegenwoordige tractaat zal te Londen geratificeerd en de ratificatiën aldaar binnen den termijn van zes weken of vroeger, zoo zulks doenlijk is, uitgewisseld worden. Deze uitwisseling zal plaats hebben te gelijker tijd als die der ratificatiën van het tractaat tusschen België en Holland.

N°. 1.

PROTOCOL *der Conferencie, gehouden aan het Foreign-Office, op den 23 Januarij* 1839.

Tegenwoordig: De gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland.

De gevolmagtigden der vijf Hoven zich vereenigd hebbende, heeft de gevolmagtigde van Frankrijk aan de Conferencie kennis gegeven, dat hij van zijne regering autorisatie had bekomen om te adhaereren aan den inhoud des protocols van 6 Dec. 1838, hetwelk door hem *ad referendum* was genomen, en om te teekenen de twee nota's, waarvan de ontwerpen aan voorn. protocol geannexeerd waren (sub C. en D.).

(*Geteekend:*) SENFFT, SEBASTIANI, PALMERSTON, BULOW, POZZO DI BORGO.

N°. 2.

PROTOCOL *der Conferencie, gehouden aan het Foreign-Office, op den 23 Januarij* 1839.

Tegenwoordig: De gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland.

De gevolmagtigden der vijf Hoven hebben kennis genomen der nota (A), door den Belgischen gevolmagtigde op den 14 dezer aan de Conferencie ingediend, alsmede van drie afzonderlijke *Memoranda*, door genoemden gevolmagtigde te gelijker tijd overgelegd. (B. C. en D.)

Gezegde nota het voorstel bevattende van eene som, ten bedrage van 60 millioen fr. te betalen, als equivalent voor het grondgebied, hetwelk België, krachtens het tractaat van 15 Nov. 1831, aan den Koning der Nederlanden moet terug geven, zoo hebben de gevolmagtigden van Pruissen en Oostenrijk, ten gevolge der instructiën van hunne Hoven, verklaard, dat de beslissing van het Duitsche Bondgenootschap niet toelaat dit voorstel in overweging te nemen.

De gevolmagtigden van Frankrijk, Groot-Brittanje en Rusland hebben in deze verklaring eene voldoende reden gevonden om geen gevolg aan het voorstel der Belgische regering te geven.

De drie afzonderlijke memoranda bevatten eene reeks van reclamatiën omtrent bijzonderheden; maar men heeft geoordeeld, dat in den stand, waarin zich de onderhandelingen thans bevinden, het zonder doel zoude zijn, indien men op nieuw tot het bediscutiëren van die onderwerpen overging. Men is alzoo overeengekomen, om aan den Belgischen gevolmagtigde het antwoord te doen toekomen, waarvan de minuut (E) aan het tegenwoordige protocol geannexeerd is.

(*Geteekend*): SENFTT, SEBASTIANI, PALMERSTON, BULOW, POZZO DI BORGO.

ANNEXE E. van het Protocol N°. 2, dd. 23 Januarij 1839. De Gevolmagtigden der vijf Hoven aan Zijne Excellentie den Gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen, dd. 23 Januarij 1839.

De Ondergeteekenden, Gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland, hebben kennis genomen van de Nota, welke de Gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen hun de eer heeft aangedaan op den 14den dezer aan de Conferencie aan te bieden, alsmede van drie daarbij gevoegde afzonderlijke memoranda.

Bij de Nota van den 14den Januarij wordt voorgesteld eene som gelds te betalen aan Z. M. den Koning der Nederlanden, als bedrag der waarde van het door België, krachtens het tractaat van 15 November 1831, aan dien Souverein terug te geven grondgebied, hetzij om te worden bezeten als Groot-Hertog van Luxemburg, hetzij om met het Koningrijk der Nederlanden vereenigd te worden.

De ondergeteekenden moeten hieromtrent aanmerken, dat de beslissing, dienaangaande aan de Conferencie kenbaar gemaakt, van wege het Duitsche Bondgenootschap, welks regten door de Mogendheden zijn erkend geworden, niet toelaat, dat voorstel in overweging te nemen.

Met betrekking tot de drie memoranda, die gevoegd waren bij de nota van den gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen, moeten de ondergeteekenden zich refereren aan den inhoud van de voorstellen tot eene eindschikking, welke zij op heden aan den gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Belgen hebben doen toekomen. De ondergeteekenden verzoeken den heer Belgischen gevolmagtigde, om deze nota, in antwoord op de zijne van den 14den dezer, ter kennisse van zijne regering te willen brengen.

Zij maken van deze gelegenheid gebruik, om aan Z. Exc. de verzekering hunner bijzondere hoogachting aan te bieden.

(*Geteekend*): SENFFT, H. SEBASTIANI, PALMERSTON, BULOW, POZZO DI BORGO.

— Bij Zr. Ms. besluit is tot regter in de arrondissements-regtbank te Leeuwarden benoemd, mr. C. Albarda.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot burgemeester der gemeente Werkendam (Noord-Braband), B. Verheij van den Bogaard; tot secretaris der gemeente Lith (Noord-Braband), L. Bokstart; tot burgemeester der gemeente Melis en Mariënkerke (Zeeland), P. J. Maas; tot burgemeester der gemeente West-Capelle c. a. (Zeeland), L. van Sighem; tot wethouder der stad Kampen, J. J. Stahl van Holstein; tot burgemeester en secretaris der gemeente Usquert (Groningen), F. Plaat; tot burgemeester en secretaris der gemeente Hoogkerk (Groningen), jonkheer W. J. Hora Siccama; tot burgemeester en secretaris der gemeente Leens (Groningen), J. van Julsingha; tot burgemeester der gemeente Besoijen (Noord Braband), A. J. Dallen; tot secretaris der stad Bolsward, Sjoerd Braunius Oeberius; tot wethouderen der stad Hattem, R. H. Souman en J. A. Schmiedeman; tot 2den luitenant bij het 2de bataillon der 2de afdeeling mobiele Noord-Hollandsche schutterij, Karel Fredrik Beker; tot arrondissements-ijker in het tweede district der provincie Zeeland, Pieter Cornelis de Vos; tot dijkgraaf van het polderbestuur van den Oudenlandschen polder onder Standdaarbuiten, Jacobus Corstiaensen; tot waardschap in het dijkbestuur van Dregterland, Evert Ellerbroek; tot hoogheemraad in het dijks-collegie van den Alblasserwaard, Jan Drinkwaard; tot hoogheemraad in hetzelve dijks-collegie, Cornelis Adrianus Rijkee van Alblasserdam; tot heemraad in het collegie van den Nederwaard, Adolf Blussé Az.; tot hoogheemraad van den Zwijndrechtschen waard, Otto Boudewijn 't Hooft; tot lid van het polderbestuur van Nieuw Mathenesse, Abel Post Uiterweer; tot heemraad van den polder van Schouwenburgh en Westland, Job Adriaan de Glopper; tot gezworen van den Clara polder, Pieter de Milliano; tot lid van het dijkbestuur van Oude Lindedijk, Jan Jans Dijk.

— Het *Journal de la Haye* zegt, naar aanleiding van een berigt van zijnen Parijschen Correspondent, dat er te Parijs niet besloten is tot het bijeentrekken van eene magt van 80,000, maar wel van 100.000 man.

— Door de *Javasche Couranten* worden de volgende door Z. Exc. den gouverneur-generaal genomen dispositiën medegedeeld:

Civiel Departement. Benoemd: tot lid der subcommissie van weldadigheid te Baglen, J. G. O. S. von Schmidt auf Altenstadt, adsistent resident van Ambal: tot ambtenaar, ter beschikking van den Gouverneur van Sumatra's Westkust, P. Pattche, gewezen eerste onderwijzer van de thans gesupprimeerde militaire kinderschool te Weltevreden; tot eersten klerk op het residentie kantoor te Pekalongan, J. Westhoff, thans tweede klerk ten gemelden kantore; tot secretaris van de subcommissie van weldadigheid in de residentie Kediri, B. van der Plas, secretaris dier residentie. Militair Departement. Benoemd: tot adjudant bij den inspecteur der schutterijen, djaijangsekars en pradjoerits, de tweede luitenant van het 7de bataillon infanterie, B. F. Reiger. Geplaatst: Bij het regement husaren N°. 7. de tweede luitenants der kavallerie, H. J. J. van Cattenburg en J. J. G. Ottenhof. Op deszelfs verzoek gepensioneerd: De chirurgijn majoor H. Tilleman, zijnde tevens aan denzelven de titulaire rang van dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse verleend. Op non activiteit gesteld: De eerste luitenant der infanterie, P. Wetzelaar.

— In eene der thans ontvangen *Javasche Couranten*, die van den 3den October, vindt men het volgend uittreksel uit *the Friend of India*, een der tijdschriften, die op het vaste land van Engelsch Indië worden uitgegeven:

« *Voortgang der thee-cultuur in Assam.* Met genoegen vernemen wij, dat de eerste bezending van te Suddiya bereide thee naar Engeland staat te vertrekken. Zij is te Calcutta voor goede Souchong doorgegaan en de aanzienlijken in Assam hebben ze voor goede Hysan gedronken. Desniettemin gaat zij als zwarte thee naar het moederland; want ofschoon onder de aanzienlijken in de genoemde landstreek reeds lang de overtuiging heerschte, dat het groene thee was, wordt zij, daar de fabrikanten alleen de behandeling van zwarte thee verstaan, onder die laatste benaming uitgevoerd. Wij vernemen intusschen, dat de heer Grose, die onder den heer Bruce te Suddiya werkzaam is, daar de bereiding van groene thee beproefd en een monster van deze aan kapitein Jenkins toegezonden heeft. Deze moet zich hoogst gunstig over de hoedanigheid van dit proefje hebben uitgelaten en van meening zijn, dat thans de vraag, of in Assam al dan niet groene thee kan worden bereid, toestemmend beslist is. Te gelijk schijnt daardoor uitgemaakt, dat goede thee van de beide soorten van dezelfde plant kan worden gewonnen. Trouwens kan ook, volgens andere ingewonnen narigten, hieraan naauwelijks worden getwijfeld. De bisschop van Cochin-China heeft ons verzekerd, dat de theeplant in de tuinen zijner missie in overvloed groeit, en dat beide soorten van thee van de blaadjes van hetzelfde boompje worden bereid. Wij halen dit aan, omdat het ons leed zou doen, dat men in het moederland alleen aan de mogelijkheid van zwarte thee in Assam voort te brengen geloof sloeg.

« Personen, die de bereiding der groene thee verstaan, zijn reeds uit Calcutta naar Assam op reis gegaan; maar het goede saizoen is voor dit jaar (1838) voorbij, en vóór hunne aankomst zullen de beste bladeren reeds verdord zijn.

« Naar wij vernemen, heeft men in den laatsten tijd een overgroot aantal stukjes land in Assam gevonden, waarop de theeplant voorkomt; zoodat de teelt en bereiding van dit artikel aldaar op eene groote schaal kunnen worden begonnen. De eenige zwarigheid is, dat geheel Opper-Assam in het bezit van Poorunder-Singh is. Te kwader ure heeft de vorige commissaris deze uitgestrekte en vruchtbare landstreek aan de genadige goedertierenheid van een' tragen dwingeland overgegeven: en het behoort de zorg onzer overheden te zijn, om deze landstreek uit haren tegenwoordigen verwaarloosden toestand op te beuren, en daaraan dezelfde kans tot verbetering te schenken, als aan geheel het overige Assam.

« Indien de theecultuur met kracht zal worden doorgezet, zal men allereerst op het gemis van een genoegzaam aantal werklieden stuiten. De bevolking van Assam is door eene reeks van rampen zoo zeer versmolten, dat de tegenwoordige bewoners niet genoegzaam zouden zijn, om de onderneming door te zetten. Wij moeten daarom het oog slaan naar de landstreek, waaruit de *koelies* (de algemeene naam van arbeiders in Hindostan) voortkomen, die wij thans naar verre landen in slavernij zenden. Hier, in hun eigen land, onder een gelijksoortig luchtsgestel, onder hunne eigene zon, en onder de bescherming der Oost-Indische Compagnie, is vóor deze menschen het eigenlijke veld voor landverhuizing. Dat men dan deze menschen, zoodra de bijen weder zwermen, in plaats van toe te laten, dat zij als slaven naar Mauritius, Nieuw-Zuid-Wallis en Demerary worden overgebragt, uitnoodige, om naar de vallei van Burhampotora te trekken, en zich daar aan de thee-cultuur over te geven; zij zullen zoo doende tot hun eigen geluk, en tot de verbetering van den inwendigen toestand des rijks medewerken. Zoo lang Assam nog werklieden noodig heeft, kunnen wij er geene voor de slaven-eilanden missen. »

De *Javasche Courant* voegt bij deze mededeeling uit het genoemd Britsch-Indische tijdschrift het volgende:

« Bij de overname van het bovenstaande uittreksel, kunnen wij met genoegen opmerken, dat reeds in het jaar 1833, de kennis omtrent de teelt van den theeheester en de vervaardiging van thee op Java, zoo ver gevorderd was, dat, ten gevolge der nasporingen en toepassingen van den inspecteur der thee-cultuur, Jacobson, geen twijfel meer konde bestaan, nopens het verkrijgen der groene en zwarte thee van denzelfden heester; dat de beoordeeling der partijen groene en zwarte Java thee van verscheiden sorteringen, sedert het jaar 1835 in Nederland openbaar verkocht, zoowel in den handel, als volgens botanisch en chemisch onderzoek, bijzonder gunstig is geweest, en de grondige kennis der belangen van de thee op Java sedert nog zeer is toegenomen, zoodat wij ons gerustelijk mogen vleijen, dat nog in den loop van dit jaar eene niet onbelangrijke afscheping van thee naar Nederland zal kunnen gedaan worden, en wel zoo na mogelijk ingerigt volgens de vereischten van gewone Chinesche theeladingen.

« Wij vernemen, dat ook nog alhier is bekend geworden, een te Calcutta in dit jaar gedrukt kort verslag nopens de thee-cultuur en het bereiden van zwarte thee in Opper-Assam, hetwelk waarschijnlijk zal worden opgenomen in een der nummers van het tijdschrift voor Nederlandsch Indië. »

---

ook het mijne doen en, om dit aan anderen te leeren, zelve leeren, hoe zwaar dit mij, acht en zeventig jarigen man, vallen moge.

Die voorname heeren, die ons steeds hunne bevelen geven, zonder zelve ooit met eene moedwillige schooljeugd te kampen, moeten slechts bedenken, hoe weinig een grijs hoofd deugt tot het aanleeren van nieuwe zaken, die *zij* weten, maar waarvan ik nooit gehoord heb. Dan hadden toch mijne voorvaderen het gemakkelijker. Die hadden slechts zorg over hunne ondeugende leerlingen, hun schrijven, lezen en rekenen, en *over hun schraal tractement;* ik echter moet mij daarenboven het leven moeijelijk maken met al het ongedierte uit de natuurlijke geschiedenis, met leeuwen, tijgers en olifanten, zoo vele planten en het geheele delfstoffenrijk, dat ik mijne jongens in het hoofd moet prenten, en het ergste van alles zijn mij nog de planeten.

Het valt mij zuur; heb ik niet gisteren den geheelen avond in die planeten zitten wurmen, om er van daag ten minste iets over te kunnen spreken! De kinderen verwonderen zich, wanneer ik iederen morgen iets nieuws te voorschijn brenge, en ik kan het hun aanzien, dat zij bij zich zelven denken: wie had ooit gedacht, dat onze schoolmeester zoo geleerd was. Goede kinderen! indien gij eens wist, met hoeveel moeite en zweet hij het weinige uren vóór u nog leerde. Maar dat laat men zoo niet merken, zoo als mij de schoolopziener geraden heeft; dat is onder schoolmeesters geene gewoonte, en daarmede vermindert men zijne waarde. Men moet zich maar altijd zoo goed kunnen houden, Het ergste van alles is maar, dat mijn geheugen mij begeeft, dat ik dikwijls den eenen dag vergeten ben, wat ik den vorigen dag geleerd heb, en, dat in den tijd, dat ik het ééne boekje van buiten leer, er reeds weder een nieuw gekomen is, dat *beter* heet. Zeide onze predikant mij niet, dat er na Saturnus nog eene planeet ontdekt is? Wat helpt het ons? *Mij* dunkt, er zijn reeds planeten genoeg!

In mijn' droom heb ik, zoo als mijne vrouw mij zeide, van Jupiter en Saturnus gesproken, en toch heb ik mij heden morgen nog in de volgorde bedrogen, en Mars voor Mercurius genomen. Dat hebben nu die jongens ook weder verkeerd geleerd; als het hun maar geen nadeel doet! Hoe verbeter ik zulks het gemakkelijkst? Het is waar: ik zou kunnen zeggen: de geleerden zijn het er niet over eens, daarover heerschen verschillende meeningen, maar *ik* heb ontdekt, dat Mars op de aarde volgt; maar dan zoude ik liegen, en een oud man als ik moet geene onwaarheid vertellen, om wijzer te schijnen dan hij is. Alzoo, kort en goed, ik zal zeggen, dat ik mij vergist heb, en dan kan mijn voorbeeld den jongens nederigheid leeren. Neen, ik wil niet beter schijnen dan ik ben, en doe, wat ik kan. Ik leer het lezen, en mijne kinderen lezen vlug, een weinig schrijven en rekenen, en stel de planeten zoo goed ik weet.

Draagt mijn arbeid geene vruchten? Kan ik niet vrolijk op de afgelegde baan terug zien? Ben ik niet met iederen jongen voortgekomen, zonder plak of geweld, terwijl menig ander alles door slagen dwingen wil, en de kinderkopjes behandelt als aanbeelden. Heeft FRITS van morgen niet 8 letters geleerd? *Acht* letters, bij het eerste bezoek der school!

In dien zelfden tijd heeft menig ander acht groote daden gedaan, maar daar maakt hij ook zoo veel meer alarm over, en wordt er zeker beter voor betaald. Ik wil bescheiden mijne kleine daden doen, stil mijn' weg gaan en geen geschreeuw er over maken; ik wil mij hartelijk verheugen, wanneer het mij altijd zoo goed gelukt, en vergenoegd voortleven, en daar ik geene heldendaden bedrijf, ook geen heldenloon verlangen. Een weinig hooger mogt het toch wel zijn, voor al mijn spreken en schrijven, mijn voorzingen en klokkenluiden, want de armoede kijkt overal het huis en de harten uit, en uit alles, wat mijn is. — Zie eens, hoe rood mijn zwarte vest is en hier en daar gescheurd, dat ik die scheuren ter naauwernood onder mijn' linnen jas verbergen kan; maar daaraan lijdt toch niemand aanstoot, en er zijn op de onderscheidene planeten toch gewis nog vele vesten, die *nog* slechter zijn dan het mijne, en daarmede troost ik mij; ik wil verder vlijtig werken en armoedig wonen en eten, ik wil in mijne vermoeide hersenen inpompen, wat ik kan, en wanneer dit niet naar wensch uitvalt, den heeren schoolopzieners zeggen: « Hebt toegevendheid met mijn hoofd en let op mijn hart. Mijn hart bemint het goede, en daarom heb ik rust in mijn binnenste en ben tevreden met het uiterlijke, en voor den uitwendigen mensch is nog menige verkwikking voor mij bespaard, want zie daar komt mijne lieve vrouw, met de soep en de rookende aardappelen! »

## DE OORSPRONG VAN SWIFT'S OVERDENKING OVER EENEN BEZEMSTEEL.

Toen de later zoo beroemde SWIFT (geboren 1667 — gestorven 1744) nog minder bekend was, bekleedde hij de betrekking van huiskapellaan bij lord BERKELEY. Lady BERKELEY liet zich gewoonlijk na de godsdienstoefening nog eenige stichtelijke verhandelingen door SWIFT voorlezen. Destijds waren BOYLE'S godsdienstige overdenkingen, over voorwerpen uit de natuur en de kunst, zeer gezocht. Reeds had de kapellaan een begin met dit boek moeten maken, en het was hem ook duidelijk gebleken, dat hij bij vervolg het geheele werk zou moeten voordragen. Ongelukkig nu viel het niet in zijnen smaak, en niet regtstreeks zich van de lezing kunnende bevrijden, zocht hij zulks door een' loozen streek te doen. Hij nam het boek stil naar huis en hechtte eenige beschreven bladen in hetzelve vast: het waren de *Overdenkingen over eenen bezemsteel.* Onopgemerkt werd het boek weder op de gewone plaats gelegd. Bij het eerstvolgend bezoek, bleef de Lady weder niet ingebreke te verzoeken, dat hij de lezing van BOYLE'S werk zou voort zetten. Zonder eenige bedenking begon SWIFT op hoog ernstigen toon: « Overdenkingen over eenen bezemsteel. » Wel maakte de gravin aanmerking nopens den zeer zonderlingen titel; zij verzocht echter voort te gaan, daar toch de bewonderenswaardige schrijver haar reeds zoo dikwerf de hoogst gewigtige leeringen, onder het beeld van geheel onaanzienlijke voorwerpen had gegeven. SWIFT ging voort, met een voegend Pathos, zonder zich eenigzins te verraden. MILADY BERKELEY vermoedde zoo weinig het fijn volgehouden bedrog, dat zij integendeel herhaalde malen hare bewondering te kennen gaf. Een oogenblik na voleindigde voorlezing, verscheen er gezelschap. SWIFT spoedde zich weg, om, door zijne tegenwoordigheid bij het ontknoopings-tooneel, niet op eene al te zware proef gesteld te worden. De Lady vraagde dadelijk, of men BOYLE'S overdenking over eenen bezemsteel wel had gelezen. Geen mensch wist iets ter wereld van deze af. De gravin echter bleef verzekeren, dat dezelve in *haar* exemplaar ten minste gevonden werd. — SWIFT had dezelve zoo op het oogenblik nog gelezen. Eindelijk: het boek werd gehaald; en inderdaad men vond het stuk, doch — door SWIFTS hand geschreven. Algemeen gelach. Zelfs de gravin kon geen glimlachje onderdrukken; maar — de schalk had zijn doel bereikt: — nooit meer behoefde hij uit *Boyle* te lezen.

's GRAVENHAGE 30 Jan. Voor den Hoogen Raad, Eerste Kamer, heeft heden de ingestelde eisch tot cassatie gediend van Laurens van der Tak, den 11 December 1838, door de Criminele Regtbank in Holland, tot de doodstraf veroordeeld, ter zake van moedwillige verwonding van een bedienend beambte in de uitoefening zijner functiën, welke den dood van denzelven binnen veertien dagen ten gevolge heeft gehad, en zulks na reeds ter zake van misdaad veroordeeld te zijn geweest. Aanstaanden maandag zal de Hooge Raad in deze zaak uitspraak doen.

— Men verneemt, dat er aanstaanden Donderdag, ten voordeele van den heer Semiladis, orchestmeester van den Franschen schouwburg, eene voorstelling gegeven zal worden van het beroemde zangspel *La Muette de Portici*, waarbij de rol van *Masaniello* door den heer Robert, eersten tenor van den Franschen Schouwburg te Batavia, vervuld zal worden. Wij achten ons verpligt onze lezers opmerkzaam te maken, dat er sinds geruimen tijd te Batavia een vrij goed zamengesteld tooneelgezelschap bestaat, hetwelk de grootste opera's opvoert, en dat door de vele liefhebbers, die zich in Batavia bevinden, krachtig wordt ondersteund.

DORDRECHT 30 Jan. Hoezeer de jongste, met sneeuwbuijen verzelde koude, maar zeer weinige graden vorst bereikte, vertoonde zich hier heden morgen vroeg, in de rivier, wederom zooveel sneeuw-ijs, dat de stoomboot van hier op Rotterdam toen is blijven liggen. Des namiddags is dezelve echter wederom op het gewone uur gevaren.

GRONINGEN 28 Jan. Men verneemt hier met genoegen, dat van de antwoorden, ingezonden op de physiologische prijsvraag te Leiden, vorderende de geschiedenis van de theoriën dezer eeuw omtrent de zenuwen, dat van den heer J. G. Nanninga eene openlijke eervolle vermelding is waardig gekeurd.

— Men verneemt, dat hier berigt is ontvangen, dat de beroemde zangeres Fink-Lohr in den loop dezer week alhier zal arriveren, om een concert te geven, en dat op dit concert zich tevens zal laten hooren de heer van Gelder, solo-violoncellist van Z. M. den Koning der Nederlanden, welke als eerste virtuoos op dat instrument in Nederland bekend staat.

Het concert van den heer August Pott zal waarschijnlijk plaats hebben op Zaturdag, den 23 Februarij aanstaanden. Wij hooren, dat de liefhebbers der toonkunst hier ter stede alles zullen aanwenden, om het concert van dien voortreffelijken virtuoos den meest mogelijken luister bij te zetten.

OUDE PEKELA 24 Jan. Gisteren avond hadden wij hier eene aangename uitspanning, die tevens het nationaal gevoel verhoogde. Een gezelschap, liefhebbers der muzijk, alle inwoners dezer plaats, dat onder de leiding van den zoo bekwamen violist B. S. Tulp, reeds aanmerkelijke vorderingen in het uitvoeren van muzijkstukken had gemaakt, gaf, op veelvuldig aanzoek, een concert ten voordeele der armen. Talrijk en aanzienlijk was het publiek, dat deze weldadige onderneming door zijne inteekening aanmoedigde, en tevens toonde, welke verwachting het van deze nieuwe inrigting koesterde. En deze verwachting werd niet te leur gesteld. De keus en uitvoering der stukken droegen de algemeene goedkeuring weg, zoodat ook onze landelijke gemeente zich mag verheugen in haar midden een corps muzijkanten te bezitten, welks leden tot den deftigen burgerstand behooren. Moge hun voorbeeld ook andere jonge lieden alhier aanmoedigen, om zich aan hen aan te sluiten, en alzoo te toonen, dat ook onze natie de muzijk weet aan te wenden, tot verzachting der zeden en tot veredeling der levensvreugde.

LOPPERSUM 26 Jan. Op Woensdag den 23 dezer, ongeveer ten 6 ure, is ten huize van den heer H. J. Klein, bierbrouwer en houtkooper alhier, een hevige brand uitgebroken, in diens schuur van de brouwerij, aan de behuizing, door denzelven bewoond. Niettegenstaande er alle mogelijke en doelmatige middelen ter blussching zijn aangewend, is de schuur met de daarin aanwezige brouwerij, gerst, mout, bier, vaatwerk, enz., bijna geheel eene prooi der vlammen geworden; het bovenhuis is, door wel aangewende hulpvaardigheid en de ijverige pogingen met de brandspuit als anderzins, behouden gebleven; ook heeft men de levende have gered. De schade van de verbrande losse goederen wordt begroot op pl. m. *f* 2,000; zijnde de behuizing en brouwerij alleen voor brandschade verwaarborgd, voor eene som van *f* 4,000 in de Hollandsche maatschappij, onder directie van de heeren van Riemsdijk. Dank echter der Voorzienigheid voor den weinigen en daarenboven nog gunstigen wind, anders had deze brand, door het veel in de nabijheid zijnde hout en andere gebouwen, allernoodlottigst voor het geheele dorp kunnen worden. De oorzaak van denzelven is nog onbekend.

## DUITSCHLAND.

WEENEN 23 Jan. Men verneemt, dat de aartshertog Palatin en Hoogstdeszelfs familie, in den loop dezer maand, herwaarts zullen komen, ten einde tijdens het verblijf van deszelfs neef, Z. K. H. den Grootvorst Troonopvolger van Rusland, alhier te vertoeven.

— Op den 1sten Februarij, zal de loting plaats hebben van de obligatiën der oude schuld. Onmiddellijk daarna, zal men tot de 4de trekking van de Seriën van de leening groot 25 millioen florijnen, in 1834 gesloten, overgaan.

*Part. Corresp.* DUSSELDORP 28 Jan. Alhier is alles op voet van oorlog gesteld; alle reserve en verlofgangers zijn dezen morgen in alle haast naar de grenzen gemarcheerd. Zondag, op de parade, heeft de bevelvoerende generaal allen militairen aangezegd, binnen 4 dagen marschvaardig te zijn, ten einde den 5den dag te kunnen oprukken; alles is dan ook van hier heden morgen vertrokken; husaren, lansiers, infanterie en artillerie, zoodat niets is overgebleven dan het corps invaliden en de 2de ban der landwehr, welke de garnizoensdienst zal waarnemen.

---

Op het oogenblik ontvangen wij de Fransche en Belgische posten, waaraan wij het volgende ontleenen:

*Part. Corresp.* BRUSSEL 30 Jan. Naar het schijnt, heeft België eene nieuwe crisis te wachten, en op dit oogenblik is men alhier zeer bezorgd voor onlusten, daar het gouvernement, uit vreeze voor de gevolgen van de vergaderingen der heethoofden, en van het committé national door Ducpétiaux, en de studenten der verschillende universiteiten, beducht, troepen naar de hoofdstad heeft ontboden.

De nijverheid en handel lijden zeer, en het algemeen crediet is buitengemeen geschokt. Op nieuw, en wel op eene zeer stellige wijze, verzekert men, dat de heer J. Cockerill zijne betalingen heeft geschorst, en de werkzaamheden in zijne fabrijken, enz. heeft doen staken; het is bekend, dat hij bij verschillende etablissementen 5,000 à 6,000 werklieden heeft. Hetgeen aan dit berigt, hetwelk echter nog in meer dan een opzigt nadere bevestiging behoeft, eenen glimp van waarheid bijzet, is, dat het bankiershuis, Belleford en C°., te Luik, mede met deszelfs betalingen heeft opgehouden, en daar dat huis belast was, om de uitgaven voor de etablissementen van den heer Cockerill te dekken, is het niet vreemd, dat zulks door eenen heilloozen invloed van den staat, waarin het huis van den heer Cockerill zich bevindt, is te weeg gebragt. De nationale fondsen en de aandeelen in de volksvlijt zijn sterk dalende en zonder koopers.

Deze staat van zaken wordt te weeg gebragt door de onzekerheid, waarin men zich bevindt, welke partij het gouvernement en de kamers zullen kiezen, alsmede door de vrees voor de aanslagen der geheime genootschappen. Deze eischen onderwerping en vrede, gene willen tegenstand en oorlog; en daar het te duchten is, dat de laatstgenoemde de overhand zullen verkrijgen, en, dat de mannen der beweging hun de hand zullen reiken, zoo verwacht men hevige descussiën in de kamers, bij gelegenheid van de diplomatische mededeelingen, welke tegen Vrijdag zijn aangekondigd, en die gemakkelijk het teeken tot nieuwe onlusten kunnen zijn.

In dit oogenblik redigeert het Ministerie het rapport, dat de heer de Theux in de Kamer moet uitbrengen, doch men heeft mij verzekerd, dat de voorlezing van hetzelve zoo lang zal worden verschoven, tot dat de zamenstelling van het Fransche Ministerie definitief bekend zal zijn, daar zulks eenen grooten invloed zal uitoefenen op de houding, welke het Ministerie gelooven zal te moeten aannemen, zoodat het zeer te vreezen is, of de algemeene spanning Vrijdag aanstaanden zal bedaren.

Van eenen anderen kant poogt het Ministerie de gevoelens der afgevaardigden te peilen, ten einde eene meerderheid te verkrijgen, welke het geheim committé ondersteunt, aan welke het Ministerie voornemens is te verzoeken, dat men zich van alle wanorde in de Kamers van het wetgevend ligchaam moge onthouden, alsmede waken voor de schandelijke uitdrukkingen van de ruime tribunes in de Kamer der afgevaardigden.

Men zeide en zegt nog, dat de ministers verdeeld zijn omtrent de wijze, te moeten handelen.

Zelfs verzekerde men heden ter beurze, dat de heeren Ernst en d'Huart (ministers van Justitie en Financiën), hun ontslag hebben ingediend, dat de andere van voornemen zijn, de kamers te ontbinden, ten einde beroep op het volk te doen, om te weten, hoe te handelen.

Het schijnt, dat er in de tegenwoordige kamers eene groote meerderheid voor den tegenstand bestaat. Vorst Leopold, zegt men, stemt voor een groot gedeelte met die gevoelens overeen. Men wil zelfs, dat er van de 102 afgevaardigden, 70 de laatste besluiten der Conferencie te Londen wenschen verworpen te zien.

Gisteren zeide de Heer Pirson: het volk verwacht van zijne vertegenwoordigers den eed van Le jeu de paume, en het is te duchten, dat deze zinspreuk door de meerderheid van het Belgische Congres worde aangenomen.

Heden spreken eenige dagbladen van een voorstel, om Venlo en Maastricht aan het Duitsche verbond af te staan, daar geheel het afgestane grondgebied aan België behoort.

Ik zal dergelijke dwalingen van onze dagbladschrijvers niet verder mededeelen, want het zou de grootste dwaasheid zijn te veronderstellen, dat het Duitsche Verbond verlangen zou in het bezit van een grondgebied te geraken, waarover alleen Z. M. de Koning der Nederlanden kan beschikken.

BRUSSEL 30 Jan. De *Observateur* deelt een protest mede, dat door de stedelijke regering van Namen, met eenparigheid van stemmen, tegen de uitvoering der gewijzigde 24 artikelen is vastgesteld. In het stuk wordt met veel ophef gesproken van den moed en de volharding, die alsnu door de Belgen zullen worden aan den dag gelegd. Ten slotte verklaart men, in geene verbrokkeling van het grondgebied te zullen toestemmen.

## FRANKRIJK.

PARIJS 29 Jan. Het *Journal des Débats* behelst een uitvoerig vertoog over de Hollandsch-Belgische aangelegenheden, waarin wordt beweerd, dat de Fransche regering in deze moeijelijke zaak éénen en denzelfden weg heeft gevolgd, en onder alle omstandigheden het behoud van den algemeenen vrede bedoeld. Ten slotte geeft dit dagblad te kennen, dat het beklagenswaardig zoude zijn, indien België, den toestand van Europa miskennende, met geweld het tractaat mogt willen verscheuren, hetwelk zijne onafhankelijkheid daarstelt en waarborgt.

— Men verspreidt alhier het gerucht, dat het Fransche ministerie, uit aanmerking van het gewigt der omstandigheden, zoude verklaard hebben, in zijn geheel aan het bestuur te zullen blijven.

— Naar men wil, moet het getal vreemdelingen, die in den laatsten tijd in België dienst genomen hebben, meer dan 8,000 bedragen.

— Dezer dagen zijn alhier bijeenkomsten tusschen de Fransche en Engelsche commissarissen gehouden, die over de in de wederzijdsche toltarieven te brengen wijzigingen en veranderingen moeten onderhandelen.

## STADSNIEUWS.

Heden namiddag ten 2 ure, is met het beste gevolg van stapel gelaten, het fregat-schip *Josephina Catharina*, gebouwd voor rekening van de heeren Thym Rothuys en Comp., door de scheepsbouwmeesters, de Graaf en Zonen, op de werf *de Oranje Boom*, welk schip gevoerd zal worden door kapt. J. Andresen, bestemd voor de vaart op de Oost-Indiën.

---

De Criminele Regtbank in Holland heeft op 31 Januarij 1839 Hendrika Pas en Naatje Vermoolen schuldig verklaard aan diefstal, ten huize van en jegens haarlieder meester, bij wien zij voor vast loon in dienst waren, en haar veroordeeld, ieder tot zes jaren confinement in een tuchthuis, na alvorens op een schavot te Amsterdam ieder gedurende ½ uur te zijn te pronk gesteld, met de kosten in solidum.

176ste KON. NED. LOTERIJ.

*Trekking der Vierde Klasse*, Woensdag 30 Januarij.

5de Lijst: N°. 1492 een prijs van *f* 1,000; N°. 362 een dito van *f* 1,000.
6de Lijst: N°. 15946 eene premie van *f* 2,500.

GETROUWD. 30 Jan. L. H. Immich, wednr., en C. Nieuveen.

BEVALLEN. 29 Jan. C. M. Thole, geb. van de Wetering, Z. — A. M. A. Jansen, geb. Numan, Z.

OVERLEDEN. 25 Jan. J. Reijns, 78 j. — 26 Jan. W. van Brugge, wed. B. J. Bosman, 66 j. — 27 Jan. J. A. Anink, 28 j. — 28 Jan. S. J. M. Biesman Simons, 4 j. — J. F. Erenger, 64 j. — M. van Diesen, geb. Boombeek, 68 j. — 29 Jan. P. Knuttel, 53 j. — Het kind van P. L. de Munnick, 3 d. — Te *Durgerdam*, 28 Jan., C. Jongh Visscher, 71 j. — Te *Medemblik*, 82 Jan., A. C. Conradi, 6j

## Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 31 Januarij, 4½ ure.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | | volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van | tot | gebleven | volgens de Effecten-Societeit. laagste | hoogste | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| NEDERL.... Werkelijke Schuld... | a 2½ | 54½ | 55 | 54 15/16 | 54 11/16 | 15/16 | ⅞ |
| Dito........... | » 5 | 101¼ | ½ | 7/16 | 101⅛ | 7/16 | 7/16 |
| Uitgestelde dito... | » | 15/16 | 1 1/16 | 1 | 1 | » | » |
| Kansbiljetten...... | f | 26 | 27 | 26½ | 26 5/16 | ¾ | ¼ |
| Amortisatie-Syndic.. | » 4½ | 94¾ | 95 | 94⅞ | 94⅞ | » | » |
| Dito........... | » 3½ | 79¾ | 80¼ | 80 | 79 15/16 | 80 | » |
| Handel-Maatschappij | » 4½ | 174¾ | 175½ | 175⅛ | 174⅝ | 175¼ | 175⅛ |
| Nieuwe dito...... | » 4½ | » | » | » | 101⅜ | » | » |
| Nieuwe dito 1837. | » 4½ | 101¼ | ¾ | ½ | 101½ | » | » |
| Entrepôt-Dok..... | » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Oost-Ind. Leening.. | » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Dito........... | » 5 | 99 | ¼ | ⅛ | 99⅛ | » | » |
| Aandeelen Kansb... | » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Spoorweg Haarlem. | » | 94 | ½ | ¼ | 94¼ | » | » |
| Aand.Rijn-Spoorw.. | » 4½ | 102¾ | 103¼ | 103 | 102⅞ | » | » |
| FRANKR... Inschrijving G. B... | » 3 | » | » | » | » | » | » |
| ENGELAND.. Dito............ | » 3 | » | » | » | » | » | » |
| SPANJE... Leening *Ardoin's*... | » 5 | 17 | ½ | 5/16 | 17 3/16 | ⅜ | 5/16 |
| Dito onbep. Stukk. | » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Passive.......... | » | 4½ | 5 | 4¾ | 4⅝ | 15/16 | » |
| Deferred.......... | » | » | » | » | » | » | » |
| Fransche Uitgestelde | » | » | » | » | 5⅛ | » | » |
| Engelsche dito... | » | » | » | » | » | » | » |
| PORTUGAL. Oblig. te Londen... | » 3 | » | » | » | » | » | » |
| NAPELS... Certific. bij *L.* & *B.* | » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito *Falc.* & *Co.*.. | » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Londen... | » 5 | 102 | ½ | ¼ | 102¼ | » | » |
| Aandeelen *Tavolieren* | » 3½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Parijs.... | » 3½ | 29¾ | 30¼ | 30 | 30 | » | » |
| RUSLAND... *H.*&*C.* 1798, 1816. | » 5 | 106 | ¼ | ⅛ | 106 | » | » |
| Dito 1828, 1829. | » 5 | 106 | ¼ | ⅛ | 106⅛ | » | » |
| Dito 1831, 1833. | » 5 | 99 | ½ | ¼ | 99¼ | » | » |
| Oblig. te Londen... | » 5 | 104¾ | 105¼ | 105 | » | » | » |
| Dito te Hamburg... | » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Inschr in Assign... | » 6 | » | » | » | » | » | » |
| Certific. van dito... | » 6 | 71¾ | 72¼ | 72 | 72 | » | » |
| POLEN.... Aandeelen à fl. 300. | » f | 122½ | 123½ | 123 | 123 | » | » |
| Dito à fl. 500. | » » | 139½ | 140½ | 140 | 140 | » | » |
| PRUISSEN.. Dito R. 50. | » » | 126 | 127 | 126½ | 126½ | » | » |
| Neg. Londen 1830.. | » 4 | » | » | » | » | » | » |
| OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. | » f | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 250. | » » | » | » | » | » | » | » |
| Metaliek......... | » 5 | » | » | » | 104⅜ | » | » |
| Dito........... | » 3 | » | » | » | » | » | » |
| Dito........... | » 2½ | 57½ | 58 | 57¾ | 57¾ | » | » |
| Dito te Londen.. | » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Weenerb. *Goll*&*Co*.. | » 5 | 103 | ½ | ¼ | 103⅛ | » | » |
| Dito........... | » 4 | » | » | » | » | » | » |
| N.Ween.Aand.fl.500 | » f | » | » | » | » | » | » |
| DENEMARK. Oblig. te Londen... | » 3 | » | » | » | » | » | » |
| BRAZILIE.. Dito dito..... | » 5 | 78 | ½ | ¼ | 78¼ | » | » |
| LOUISIANA. *Hope* & *Comp.*.... | » 5 | 99¼ | ¾ | ½ | 99½ | » | » |
| DARMSTADT Aand. bij loting..... | f | 24½ | 25 | 24¾ | » | » | » |

## BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 31 Januarij, 1838.

De afrekening van heden gaf aan den handel in Integralen en Kansbilletten zeer veel levendigheid; de markt daarin opende, ten gevolge van het iets minder vaste merk van Londen, eenigzins flaauwer, en werden onder hunne hunne prijzen van gisteren afgegeven; menigvuldige inkoopen, naar men wil, gegrond op het op nieuw in omloop zijnde gerucht, dat Z. M. tot de jongste besluiten van de Conferencie zoude toegetreden zijn, deden dezelve eene tegenovergestelde wending nemen, en blijft de koers der Integralen, en voornamelijk die der Kansbilletten, vrij beduidend hooger dan gisteren. In de overige Hollandsche Fondsen geene bijzondere affaire en weinig variatie, ook in Aand. Handel-Maatsch. ging niet veel om, de prijs varieërde van 174⅝ tot 175¼, en blijft 175⅛ a ¼.

Het lager merk van Antwerpen en Londen der Ardoins, werkte ook alhier nadeelig op derzelver prijs, welke, na 17 3/16 geweest te zijn, weder 17 5/16 à ⅜ blijft. In de overige vreemde Fondsen geene noemenswaardige variatie.

Griekenl. bl. à £ 100. 15⅞, ¾. Columbia 2de Leening, a £ 100. 20. Nieuwe Mexico 5 pCt. 19. Coupons Columbia onb. *f* 3 13/16. Dito Peru *f* 2⅛. Dito Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, 13¼, ⅛ pCt.

*Koers van het Geld.* Beleening 3. Prolongatie 3. Wissel-Disconto 2½ pCt.

*Prijzen ten 5 Ure:* Integralen 54⅞. Kansb. *f* 26 11/16 à ¾. Handel-Maatsch. 175⅛ à ¼. Ardoins à £ 85. 17 5/16 à ⅜.

---

ROTTERDAM, 29 Jan. Wisselk. Londen 2/m *f* 11.92½, k. *f* 12.

---

## FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 28 Januarij.

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Consols op tijd. | 3 pCt. | 92½ à ⅝. | Spanj.Ard.m.c. | 5 | » | 19¾ à 20. |
| Brazilië...... | 5 » | 78¾ à 79½. | Passive...... | | » | 4⅞ à 5⅛. |
| Peru........ | 6 » | 17 à 18. | Deferred..... | | » | 8¾ à 9. |
| Mexico....... | 6 » | 24 à ½. | Portugal..... | 5 | » | 25⅛ à ⅜. |
| Columbia 2e L.. | 6 » | 28⅜ à ⅝. | dito | 3 | » | 22⅛ à ⅜. |
| Denemarken... | 3 » | 76¼. | Holland...... | 2½ | » | 54¾ à 55. |
| Rusland...... | 5 » | 114 à 115. | dito | 5 | » | 102⅛ à ⅝. |
| | | | dito O. I... | 5 | » | 100⅜ à ⅝. |

PARIJS, 29 Januarij.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Inschr. op uit. | 5 pCt. | 110.70. | Spanj. Ardoins. | 5 pCt. | 19½. |
| dito op ult... | 3 » | 79.15. | Napels, *Falcon*. | 5 » | 99.50. |
| Bank-Actiën.. | | 2640. | Portugal...... | 3 » | 23½. |
| Bank bij Lafitte | fr. | 1055. | Haïti....... | fr. | 410. |

3 pCt. waren begin beurs in eene willige houding; geopend à 79, stegen dezelve tot 79.20; deze rijzing werd toegeschreven aan een artikel, geplaatst in het *Journal des Débats*, waaruit zou blijken, dat de Hollandsch-Belgische questie geschikt zou zijn; voorts aan het gerucht, dat het Ministerie Molé wederom zou in functie treden. De handel was eenigzins uitgebreid, na de beurs bleven 3 pCt. à 79.10 aangeboden; 5 pCt. sluiten met 110 70 Belgische Fondsen williger; 5 pCt. 93¾, 3 pCt. 66.50. Bank-Actiën 570. Ardoins blijven 19⅜ à ½.

ANTWERPEN, 30 Januarij.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek.... | 5 » | 107¼. | Ardoin ...... | 5 pCt. | 16⅞. |
| Partialloten... | f | 480. | Uitgestelde... | » | 5½. |
| Loten fl. 500. | » | 850. | Napels, *Falcon*. | 5 » | 93¾. |
| Pol.Lot.fl500. | » | 137¾. | Denemarken.. | 3 » | 74. |
| dito 300. | » | 120½. | Pruiss. Loten. | f | 123½. |
| Nassau Loten. | » | 22¾. | Darmst. Loten. | » | 24¼. |

Gisteren avond waren Ardoins 17¼ à 5/16 geld; heden waren dezelve zeer flaauw. De koers van Londen ⅜ pCt. lager komende, veroorzaakte daling; geopend à 17, daalde de prijs tot 16⅞ à ¾ p., en blijft ten 3 ure 16¾ à 13/16 g.; ⅞ koers op morgen. Men zegt, dat het merk van Parijs onveranderd was, hetwelk op den prijs geenen invloed had.

BRUSSEL, 30 Januarij.

Bij gebrek aan handel waren de Fondsen flaauw; 2½ pCt. 53 p.; 5 pCt. 97 p. Ardoins 17 koers.

BERLIJN, 26 Januarij.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Pruiss. Leen.. | 4 pCt. | 102. | Pol. Lot. fl. 500 | pCt. | 78. |
| Loten dito... | » | 69¾. | dito 300... | » | 68⅔. |
| Metaliek...... | 5 » | 109½. | Holland...... | 2½ » | 52⁵/₁₂. |
| Bank-Actiën.. | | 1010. | Denemarken... | 3 » | 74½. |
| Rusl. Londen.. | 5 » | 112¼. | Nassau Loten.. | » | 12¾. |
| dito Hamb.... | 5 » | 108⅜. | Loten fl. 500.. | » | 142½. |
| dito 1831 en 33. | 5 » | 102⅔. | | | |

Ook heden was de handel in Fondsen, tot iets verhoogde koersen, tamelijk uitgebreid. Wisselk. Amst. k. 139¼, 2/m 138¾.

FRANKFORT A/M, 28 Januarij.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek...... | 5 pCt. | 107. | Pol. Lot. fl. 500 | » | 78½. |
| dito | 3 » | 79⅞. | dito 300 | » | 69. |
| Bank-Actiën... | f | 1804. | Holland...... | 2½ pCt. | 53⅞. |
| Loten fl. 500.. | » | 139⅞. | Spanj. Ard.... | 5 » | 5⅝. |
| | | | Taunusbahn.... | f | 264½. |

Ten gevolge van de hooger Londensche koersen, stegen gisteren Integralen tot 53 11/16, en blijft derzelver prijs heden, door vele inkoopen, à contant weder 1/16 hooger; de handel daarin was zeer uitgebreid. Oostenrijksche Fondsen waren mede zeer willig, voornamelijk Bank-Actiën, welke *f* 8 hooger dan gisteren blijven; het geld is thans ter beurze zeer ruim; disconto 3¼ pCt.

WEENEN, 23 Januarij.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Metaliek...... | 5 » | 108⅛. | Loten fl. 500.. » | 139½. |
| dito | 4 » | 100¾. | Bank-Actiën.... » | 1489. |
| dito | 3 » | 80½. | Wisselk. Amst. 2/m | 136¼. |

WEENEN, 24 Januarij.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Metaliek..... | 5 pCt. | 108 3/16. | Loten fl. 500.. » | 139⅜. |
| dito | 3 » | 81. | Bank-Actiën... » | 1487. |

---

WISSELKOERSEN. 31 Januarij 1839.

| | | Geld. | Papier. | | | Geld. | Papier. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Parijs | kort | | 57 7/16 | Port à Port | 3/m | 43⅞ | |
| » | 2/m | 57 | | Genua | 2/m | 46⅞ | |
| Bordeaux | kort | 56⅞ | | Livorno | » | 39¼ | |
| » | 2/m | 56⅝ | | Napels | » | 80 | |
| Madrid | 3/m | 101½ | | Petersb. | » | 11 7/16 | |
| Cadix | » | 102⅝ | | Weenen | 6/w | | 36⅛ |
| Seville | » | 101 | | Augsburg | » | 35⅞ | |
| Bilbao | 3/m | 100½ | | Frankfort | » | | 36 3/16 |
| Lissabon | 3/m | 43⅞ | | Rotterdam | | pCt. | |

## SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Lukkina Margaretha*, Kapt. H. S. Hoveling. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar GENUA en LIVORNO, het Hanoversch kofschip *Johannes*, Kapt. W. Mennen. Adres bij de Wed. Jan van Wesel en Zoon.

Naar LIVORNO, het Oostenrijksch schip *Zar Lazzar*, Kapt. S. Vucassovich. Adres bij Jan Corver en Comp.

## Scheepstijdingen.

Het schip Triton, Kapt. Duffet, v. Portsmouth n. Sunderland, te Brouwershaven binnen, heeft den 26 Jan. de reis voortgezet.

Het schip Clara, Kapt. J. Ansdell, met Tarwe, v. Rotterdam n. Londen, is den 26 Jan. zwaar lek te Vlissingen binnengeloopen, en in de Westerhaven gehaald; was bezig met lossen en repareren.

Het schip Wilhelmina, Kapt. Hillman, v. Shields n. de Middellandsche Zee, is den 23 Jan. Deal gepasseerd.

Volgens brief van Texel van den 30 Jan. was door een schipper op stroom opgevischt en aldaar aangebragt, een gedeelte van een scheepsboot of sloep, waarop van achter stond: Pelican † Lynn, en van binnen: James Warner.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 24 Jan. K. H. Scholtens, Alida, Londen. K. H. Plukker, Martha Alida, Newcastle. A. Reach, Mary and Rose, dito. J. Atkins, Sara and Helen, Leith.

TEXEL 30 Jan. N. N. W. en N. W. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 30 Jan. W. N. W. — Gisteren nog: F. Lawson, Laura, Hull. R. Lyall, Frankfort Packet, Leith.

BRIELLE en MAASSLUIS 30 Jan. N. W. — Niets.

ANTWERPEN 29 Jan. Couture, Pierre Emelie, Seville.

BATAVIA 28 Sept. Gomes, Gaspar, Manilla.

STRAAT SUNDA 26 Sept. Griffin, Stratislah, Sidney n. Batavia. — 27 Jan. Campbel, the Bengal Marchant, dito n. dito.

UITGEZEILD.

TEXEL en HELVOET 30 Jan. — Niets.

VLISSINGEN 28 Jan. W. Decent, Argo, Londen. J. R. Jansen, la Reina, Hull. J. J. Vatrien, Jeune Caroline, dito. J. Black, Vixen, Kirkaldy. C. H. Schneider, Eduard, Hamburg; alle v. Antwerpen.

## HANDELBERIGTEN.

### KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 30 Januarij.

KOFFIJ. Heden zijn 480 balen Brazil tot 29, en 100 dito ord. St. Domingo tot 28½ cents afgedaan.

HUIDEN zonder handel; onderscheidene veilingen zijn tegen 6 Februarij aangeslagen.

PEPER. Eenige partijtjes ligte Sumatra zijn tot vorige prijzen verkocht.

ROTTERDAM, 30 Januarij.

RIJST. De heden geveilde circa 1,200 balen beschadigde Java bragten *f* 10¾ à *f* 10¼ gezonde waarde op.

KOFFIJ. Voor ruim 300 balen beschadigde Sumatra werd in veiling 26½ c. gezonde waarde besteed.

SPECERIJEN. Uit de hand werden 200 kisten Bengaalsche *Kaneel* tot eenen niet juist bekenden prijs verhandeld.

### GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 28 Januarij.

Heden hadden wij goede aanvoer van Middel-Essex, doch slechts matig van Kent en Suffolk. Er was weinig kooplust, en niet dan tot voluit 5/. lager, bij heden acht dagen, kon men verkoopen, doch tot deze vermindering is er veel afgedaan. De vraag naar vreemde is ook zeer beperkt geweest, daar de houders daarvan niet genegen zijn meer dan 3 à 4/. lager af te geven. Groote aanvoer van *Garst* heeft ook eene daling van 2 à 3/ te weeg gebragt. *Erwten* 1/., en *Boonen* 1 à 2/. lager. De *Haver* handel is slap, en 1/. lager *Klaverzaad* is veel lager.

| De notering der *Tarwe* is als volgt: | oud. | nieuw. |
|---|---|---|
| Essex, Kent en Suffolk, wit | 70.74. | 70.72. |
| » » puike qualit. | 74.76. | 73.75. |
| » » roode | 66.70. | 64.68. |
| » » dito puike | 68.72. | 69.72. |
| Norfolk, Lincoln en York | 66 70. | 66.70. |
| » » witte | 70.72. | 66 72. |

SCHIEDAM, 30 Januarij.

Zoowel in *Rogge* als in *Garst* was de handel in de laatste acht dagen zeer beperkt, en de verkoopen waren slechts bij gerijven tot onderstaande prijzen: 142/2 ℔ Riga *Rogge* *f* 229; 142/2 ℔ Koersche, gewas 1838, *f* 233 a *f* 236; 141/2 ℔ zeer oude Liebau dito *f* 220. Heden is een restant 143/2 ℔ Riga dito *f* 229, om op te ruimen, afgegeven. 124/2, 125/2 ℔ Vlaamsche zomer *Garst* *f* 159, 160; 123/2 ℔ Zeeuwsche dito *f* 153 à 155; 120/2 ℔ dito *f* 145 à 149; 120/2 ℔ Brielsche dito *f* 147; 123/2 ℔ Polder dito *f* 150.

*Moutwijn*, tot *f* 19 per vat onbegeerd zijnde, is op *f* 18¾ teruggegaan, bij zeer uitgebreiden handel.

*Jenever*, Amsterdamsche proef *f* 22 à 22¾ per vat, zonder fust.

## DE HERENTING DER KOEPOKSTOF. (*Revaccinatie.*)

De heer Dezeimeris heeft eene verhandeling over dit belangrijk onderwerp, in het door hem geredigeerd wordende medische blad *l'expérience* medegedeeld; waaruit wij vermeend hebben, het navolgende in het algemeen belang te moeten mededeelen.

Twee daadzaken, zegt voormelde schrijver, hebben voornamelijk het denkbeeld doen ontstaan, dat de koepokstof slechts gedurende een zeker bepaald tijdsverloop tegen de besmetting der natuurlijke pokken beveiligde, en dat het derhalve noodzakelijk konde worden, die kunstbewerking op zekere min of meer verwijderde tijdstippen te herhalen.

De natuurlijke pokstof, hoe zeer zij tegen de besmetting der natuurlijke pokken beveiligt, is daarom evenwel geen zeker, en tegen die ziekte altijd beveiligend middel. De gevallen, waarin de lijders andermaal door de ziekte aangevallen worden, herhalen zich echter niet spoedig, maar slechts op een van den eersten aanval der ziekte meer of min verwijderd tijdstip. Bij gevolg, is de kracht van de beveiligende eigenschap der stof het grootst op het oogenblik, waarop het ligchaam met de ziektestof is besmet geweest, en zij neemt in die evenredigheid af, naar mate men zich verder van het tijdstip der ziekte verwijderd bevindt.

De ondervinding had bij de inënting der natuurlijke pokstof bewezen, dat de smetstof, uit de zweren van ingeënte pokken genomen, eene minder kwaadaardige soort van pokken opleverde, dan de natuurlijke zelve; alsmede, dat de smetstof steeds in kwaadaardigheid verminderde, naarmate de overplanting derzelve, ten gevolge van herhaalde inëntingen, meermalen plaats greep. Hieruit mogt men het gegronde besluit afleiden, dat de smetstof haar beveiligend vermogen in die evenredigheid verloor, als de kracht, om zich zelve weder te reproduceren, verminderde. Deze beide waarnemingen gaven aanleiding tot het vermoeden, dat de aan de koe ontleende smetstof, welke eene zoo groote overeenkomst met de pokstof heeft, ook in hetzelfde geval moest verkeeren. Het lag derhalve in den aard der zaak, om de absolute en onveranderlijke kracht der koepokstof, als behoedmiddel te betwijfelen. Men moest veronderstellen, dat de kracht van aan de koe ontleende smetstof in die evenredigheid zoude verminderen, naarmate derzelver overplanting op den mensch meermalen zoude herhaald worden; en de voorzigtigheid scheen derhalve aan te raden, om van tijd tot tijd weder uit dezelfde bron te putten.

De eerste voorstanders en beschermers der koepokinenting, en zelfs Jenner, hebben deze gevolgtrekking reeds gemaakt. Maar sedert dat, vooral na 1820, de leer van de volkomen en onveranderlijke onfeilbaarheid, zoo wel der natuurlijke pokken als der koepokstof, door onderscheidene elkander opgevolgde epidemiën is gelogenstraft, hebben vooral sedert het laatste tijdstip (1820) eene menigte schrijvers de vraag omtrent de herënting (revaccinatie) tot een onderwerp van hun onderzoek gemaakt.

De heer Dezeimeris begint zijne nasporingen met het onderzoek der registers, welke hem de Noordelijke landen van Europa over dit onderwerp opleveren. Eenige getallen, uit een uittreksel van de sterflijsten van Kopenhagen bewijzen, beter dan alle redeneringen, den graad van kracht, welk de koepokstof in de eerste jaren na de inënting ter beveiliging tegen de kinderziekte bezit. Het getal der lijders, welke in die hoofdstad van het jaar 1749 tot 1808 aan de natuurlijke pokken stierven, was als volgt:

| | | |
|---|---|---|
| Van 1749 tot 1758 | 2,991 | personen. |
| » 1759 — 1768 | 2.068 | » |
| » 1769 — 1778 | 2.224 | » |
| » 1779 — 1788 | 2.028 | » |
| » 1789 — 1798 | 2,920 | » |
| » 1799 — 1808 | 724 | » |

Met betrekking tot dit laatste tienjarig tijdvak, moet men vooral niet uit het oog verliezen, dat hetzelve nog de twee eerste jaren bevat, in welke de inënting der koepokstof nog niet ingevoerd was; en wat de overige jaren betreft, deze leveren de navolgende daadzaken op, welke onze aandacht levendig moeten trekken. Van het jaar 1800 tot 1804 zag men geen enkel voorbeeld van pokken bij een met de koepokstof ingeënt persoon. In 1804 nam men twee ziektegevallen waar, maar het waren valsche pokken.

In 1805 stierven te Kopenhagen vijf gevaccineerde menschen aan de valsche pokken. In 1806 stierven andermaal drie gevaccineerde menschen aan dezelve; in 1808 bezweken 46 menschen aan pokken, waarvan 13 aan valsche pokken; in 1819, maar vooral in 1823, nam men vele gevallen van valsche en van werkelijke pokken waar. Het was inderdaad eene epidemie, welke zich niet alleen tot Kopenhagen bepaalde. Het is nuttig en belangrijk, den ouderdom der lijders te kennen, die gevaccineerd waren; dewijl men daardoor eenen vasten grondslag verkrijgt om de lengte van tijd te beoordeelen, welke sedert het tijdstip hunner vaccinatie verloopen was. De uitkomsten, welke de registers hieromtrent opleveren, zijn de volgende: Onder het getal lijders bevonden zich slechts 24 beneden de 7 jaren; 42 beneden de 11 jaren; en 191 van 12 tot 23 jaren oud. Bij gevolg waren negen tiende gedeelten meer dan tien jaren van het tijdstip verwijderd, waarop zij waren ingeënt. Drie gevaccineerden stierven aan werkelijk ineenloopende kinderpokjes; zij behoorden tot de eerst gevaccineerden. Zij, derhalve, die het hevigst door de ziekte aangevallen werden, die bij gevolg van het voorregt verstoken waren, om voor de ziekte, of ten minste voor hare hevigere aanvallen beveiligd te zijn, behoorden juist tot het getal der zulke, die het verst van het tijdstip hunner inënting verwijderd waren. Welken ijver men ook aanwendde, om het gebruik van het beveiligingsmiddel van Jenner door herënting andermaal te doen werken, de pogingen, om eene nieuwe epidemie te voorkomen, waren vruchteloos. In de maand September 1825 begon zij zich te openbaren, en bleef tot in het midden van het jaar 1827 voortwoeden. Men deelt de navolgende bijzonderheden omtrent dezelve mede: — Van 623 gevallen van valsche of van werkelijke pokken troffen 438 gevaccineerde personen; onder dit getal bevonden zich 26, welker pokken in geenen deele van die der overige ingeënte personen verschilden; van dit getal stierven twee. Deze zoo geringe sterfelijkheid, in vergelijking met die der niet ingeënte personen, van welke er een op vijf overleed, bewijst, dat, hoezeer de inënting niet tegen de besmetting kon beveiligen, zij evenwel de kwaadaardigheid der ziekte merkelijk verminderde. Deze registers bewijzen ons, dat de verhouding van het getal der ingeënte personen die door de pokken werden aangetast, van jaar tot jaar grooter werd, en dat derzelver vatbaarheid voor de besmetting in die evenredigheid toenam, als zij verder van het tijdstip hunner inënting verwijderd waren. In 1828 heerschte er eene nieuwe epidemie; de loop der ziekte was dezelfde als vroeger; maar van al de personen, die zich in 1825, uit vrees voor de ziekte, andermaal hadden doen vaccineren, werd ditmaal geen enkele door de ziekte aangetast. In 1832 was de epidemie allerkwaadaardigst; even als vroeger, staafde de inënting op nieuw haar in de vroegere epidemiën gebleken voorregt, om de gevaccineerde personen tegen alle besmetting der ziekte te beveiligen. Zie hier de uitkomsten, welke doctor Wendt, omtrent 3,964 herëntingen, heeft medegedeeld:

| *Ouderdom.* | *Herëntingen, die gevat hebben.* | *Herëntingen, die niet gevat hebben.* |
|---|---|---|
| 1 tot 10 jaren. | 33. | 1. |
| 10 — 20 » | 216. | 82. |
| 20 — 25 » | 2,175. | 998. |
| 25 — 30 » | 191, | 76. |
| 30 — 40 » | 123. | 43. |
| 40 — 50 » | 18. | 8. |
| | 2,756. | 1,208. |

Deze daadzaken leiden tot de volgende uitkomsten:

1°. Dat de pokken gedurende eenige jaren een volledig behoedmiddel tegen de besmetting der pokken opleveren: dat derzelver behoedend vermogen daarna geenen aanval der ziekte voorkomt, maar zich tot eene meerdere of mindere wijziging derzelve bepaalt; dat eindelijk de lijder na verloop van eenen zekeren tijd voor de ziekte bloot staat, welke dan haren gewonen loop volgt, en zelfs de oorzaak van zijnen dood kan worden.

2°. Dat de inënting der koepokstof gedurende eenige jaren een behoedmiddel tegen de pokken oplevert; dat later hare behoedende kracht de ziekte niet voorkomt, maar dezelve evenwel op eene meerdere of mindere wijze matigt; eindelijk, dat zij na verloop van eenen zekeren tijd niet meer voor de besmetting beveiligt, de ziekte niet belet, haren natuurlijken loop te volgen, noch zelfs den dood des lijders verhoedt.

3°. Dat de herënting, wat haar beveiligend vermogen betreft, dezelfde kracht uitoefent, als de inënting en de vaccine; dat zij zoo veel te zekerder slaagt, naarmate de persoon, welke men aan de kunstbewerking onderwerpt, verder van het tijdstip verwijderd is, waarop hij of ingeënt, of gevaccineerd is geworden; dat zij bij gevolg in die evenredigheid beter vat, naarmate die kunstbewerking noodzakelijker is. Het is overigens waarschijnlijk, dat de waarneming van de verdere epidemiën ons zal leeren, dat het behoedend vermogen der herënting insgelijks slechts tijdelijk is, even als dit met het behoedend vermogen der eerste inënting en vaccinatie plaats heeft. Ten gevolge van al deze daadzaken en overwegingen, is men verpligt te verklaren, dat ondervinding en rede het tot wet maken, de herënting der koepokstof voor te schrijven, en er zich op toe te leggen, om de herënting met denzelfden ijver te bevorderen, als de inënting zelve.

## Kunsten en Wetenschappen.

## PROGRAMMA.

TENTOONSTELLING VAN VOORTBRENGSELEN VAN SCHILDER-, TEEKEN-, GRAVEER, BOUW- EN BEELDHOUWKUNST, DOOR LEVENDE MEESTERS VERVAARDIGD, IN DEN JARE 1839 BINNEN DE STAD *'s GRAVENHAGE* TE HOUDEN.

Het Stedelijk Bestuur van 's Gravenhage, besloten hebbende, dat er dit jaar eene algemeene Tentoonstelling van voortbrengselen van levende kunstenaars, zoowel buiten als binnen dit Rijk gevestigd, in deze Residentie zal plaats hebben, brengt de door gemeld Bestuur daartoe benoemde Commissie de volgende bepalingen ter kennisse van alle Maatschappijen, Beoefenaars en Aanmoedigers der Beeldende Kunsten.

ART. 1. De te houden Tentoonstelling van kunstwerken van Schilder-, Teeken-, Graveer-, Bouw- en Beeldhouwkunst, zal plaats hebben in het daartoe nieuw gebouwde Locaal aan den Boschkant, te 's Gravenhage.

ART. 2. De Tentoonstelling zal geopend worden den 23 September, en gesloten den 23 October van het loopende jaar, houdende de Commissie aan zich de magt, om dezelve nog eenige dagen te verlengen.

ART. 3. Alle Kunstwerken zullen van den 2den tot uiterlijk den 14den September aanstaanden, *vrachtvrij*, en de Schilderijen, Teekeningen en Gravures met behoorlijke lijsten voorzien, moeten bezorgd worden aan het voormelde Locaal, geadresseerd aan *de Commissie van beheer over de Tentoonstelling;* zullende al, wat na den 14den September wordt ingezonden, alléén kunnen geplaatst worden, bijaldien de ruimte zulks toelaat.

ART. 4. Men zal van de afzending der Kunststukken moeten berigt geven aan den Secretaris der Commissie, bij eenen *vrachtvrijen* brief, vermeldende des inzenders, zoo wel als des vervaardigers naam, voornaam en woonplaats, en bevattende voorts eene korte beschrijvende opgave der stukken, het merk, waarmede iedere kist of elk kunststuk geteekend is, alsmede, des verkiezende, opgave der koopprijzen van de Kunstwerken, wanneer dezelve *het eigendom des vervaardigers zijn.* De Kunstenaars, die mogten verlangen hunne werken bij eene eventuëele Verloting, daarvoor *niet* aangekocht te zien, worden verzocht, daarvan tevens kennis te geven.

Eindelijk worden alle buiten dit Rijk wonende inzenders van stukken uitgenoodigd, op te geven, een binnen hetzelve gevestigd handelhuis, commissie-kantoor, of bekend persoon, aan een van welke zij het door hen verstrekte wenschen terug gezonden te hebben.

ART. 5. Men zal niet toelaten stukken, die reeds bevorens op Tentoonstellingen hier ter stede geweest zijn, noch Kopijen in olieverf naar Schilderijen, of Teekeningen naar Teekeningen; behoudende de Commissie aan zich de magt, om de ingezonden stukken al dan niet te plaatsen, waarvan die, welke door haar geoordeeld worden niet genoegzaam geschikt te zijn, nog vóór de opening der Tentoonstelling aan het opgegeven adres terug gezonden zullen worden.

ART. 6. Alle geplaatste stukken zijn en blijven tot de finale sluiting der Tentoonstelling, (hetzij dezelve al dan niet verkocht zijn), onder het opzigt der Commissie, die zoo veel mogelijk zal zorg dragen voor eene goede bewaring, zonder echter voor schade of gemis in te staan.

ART. 7. Wanneer een kunststuk voor den opgegeven prijs door de Commissie verkocht is, zal daarvan dadelijk aan den eigenaar kennis gegeven worden, en zal geen onderhandsche verkoop van een tentoongesteld en als te koop opgegeven kunststuk, zonder kennisgeving aan de Commissie, erkend worden, terwijl, indien het stuk in quaestie intusschen door de Commissie verkocht mogt zijn, alle andere onderhandelingen als vervallen beschouwd zullen worden.

ART. 8. Binnen veertien dagen na de finale sluiting der Tentoonstelling, zullen de stukken vrachtvrij worden terug gezonden; de binnenlandsche aan de inzenders, de buitenlandsche aan de, overeenkomstig art. 4 hierboven, opgegeven adressen.

De Commissie, door het Stedelijk Bestuur dezer Residentie gemagtigd om voorts nog aan te kondigen, dat aan de vervaardigers der meest verdienstelijke onder de ingezonden voortbrengselen in de verschillende kunstvakken, daartoe termen zijnde, gouden, zilveren en bronzen eerepenningen zullen worden uitgereikt, ziet met vertrouwen de uitkomst te gemoet dezer welmeenende poging, in het belang der kunst; niet twijfelende, of alle beoefenaars en begunstigers van dezelve zullen gaarne willen medewerken om eenen hoogen trap van luister te doen bereiken aan deze Tentoonstelling, aan welke men heeft vermeend, uit hoofde der meerdere grootte en doelmatigheid van het nieuwe Locaal, eene uitbreiding te kunnen geven, waarvan de wenschelijkheid zich reeds vóór lang heeft doen gevoelen.

'S GRAVENHAGE, 26 *Januarij* 1839.

*De Commissie van Beheer over de Tentoonstelling.*
Jhr. Mr. G. L. H. HOOFT, *President.*
Mr. J. M. HARTMAN.
Jhr. Mr. J. C. DE JONGE.
A. P. P. C. R. E. DE CEVA.
Mr. F. H. C. DRIELING.
J. Z. MAZEL.
Mr. P. S. P. FERRAND.
O. W. HORA SICCAMA.
Jhr. Mr. G. M. C. HOOFT, *Secretaris.*

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

## Advertentiën.



## Schouwburgen, Concerten

### EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

### STADS SCHOUWBURG

Zaturdag 2 Februarij 1839: KOM HIER, Blijspel in één Bedrijf, door den heer *T. J. Kerkhoven.* Gevolgd door: EMMA, Blijspel in één Bedrijf, naar het Fransch: van *Charlotte Brown.* Nooitvertoond. Tusschen het eerste en tweede Stuk: eene Ouverture door den Heer *W. L. Erck.* Ten Slotte: DE OPSTAND IN HET SERAIL, Nieuw Groot Ballet Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme;* Nieuwe Costumes; Nieuwe Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries;* Muzijk van den Heer *A. Berlijn.*

*Ten Zes ure op het Tooneel.*

Verwacht op Maandag 4 Februarij 1839: FREDRIK II TE RUTWEN, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch van *Brazier* en *Mélesville.* Gevolgd door bovenstaand Ballet.

### THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 56 de l'Abonnement.

SAMEDI 2 Fevrier 1839. HENRI HAMELIN, Comédie en 3 Actes. Suivie de La première représentation de la reprise de: JEAN, Vaudeville en 3 Actes.

*On commencera a 6½ heures précises.*

MERCREDI 6 Fevrier 1839. SOIRÉE MUSICALE, donnée par Mr. *W. P. de Ch. Vrugt*, conjointement avec l'Administration.

### DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

36te Vorstellung im Abonnement.

Sonnabend 2 Februar 1839. DER VAMPYR, Grosse Romantische Oper, in 4 Acten, von *W. A. Wohlbrück.* Musik von *Heinrich Marschner.*

*** *Aubry* — Herr *Binder*, erster Tenor vom Kais. Königl. Hof-Opern-Theater zu Wien, als Gast. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse á 30 Ct. zu haben.

### GRAND SALON.

### Théâtre des Variétés.

Vrijdag den 1 Februarij 1839. DE TROMMELSLAGER VAN DE LANDMILICIE, OF DE GELDERSCHE BRUILOFT, Blijspel met Zang, in één Bedrijf. Voorafgegaan door: DE DRIE DOOVE MANNEN, Vrolijk Zangspel, in één Bedrijf. Tusschenbeiden: SOIRÉE MUSICALE, op de Bas- en Strijk-Citer, door de Heeren *Kraushofer* en *Koschak.* Zullende deze voorstelling afgewisseld worden door: HERCULISCHE EN GYMNASTIEKE KUNSTVERRIGTINGEN.

De Entrée voor ieder Persoon is 75 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

### SCHOUWBURG

### *KUNSTGENOEGEN.*

Kerkstraat naast de *Fransche Manége.*

Dingsdag 5 Februarij 1839. *Buitengewone Voorstelling*, onder het toevoorzigt van *M. Saqui:* DERTIG JAREN, OF HET LEVEN VAN EEN' DOBBELAAR, Tooneelspel, dat in drie tijdvakken afspeelt; naar het Fransch van *Ducange* en *Dinaux*, door *B. A. Fallé.* *Aanvang ten 7 Ure.*

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

# Bijvoegsel tot den AVONDBODE van 1 Februarij 1839.

## De 24 Artikelen.

AMSTERDAM, 31 Januarij. Wij ontvangen van eenen onzer Correspondenten, de navolgende vertaling van de 24 Artikelen, zoodanig als dezelve door de Conferentie te *Londen* laatstelijk zijn gewijzigd, en alsnu aan de Nederlandsche Regering en aan het Gouvernement van Vorst Leopold zijn onderworpen. Alle reden hebbende, om te onderstellen, dat zij met de officiële stukken overeenkomt, deelen wij haar aan onze lezers mede.

Artikel I.

Het Belgische grondgebied zal zamengesteld zijn uit de Provinciën:

Zuid-Braband,
Luik,
Namen,
Henegouwen,
West-Vlaanderen,
Oost-Vlaanderen,
Antwerpen, en
Limburg;

zoodanig als dezelve behoord hebben tot het in 1815 gevestigde, vereenigde koningrijk der Nederlanden, met uitzondering van de districten der provincie Limburg, aangewezen in art. IV.

Het Belgische grondgebied zal bovendien bevatten dat gedeelte van het Groothertogdom Luxemburg, hetwelk in art. II wordt aangeduid.

Art. II.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, Groothertog van Luxemburg, stemt er in toe, dat de grenzen van het Belgische grondgebied in het Groothertogdom Luxemburg zoodanig zullen zijn, als hieronder omschreven wordt.

Te beginnen van de Fransche grenzen af, tusschen Rodange, hetwelk aan het Groothertogdom Luxemburg zal blijven, en Athus, hetwelk aan België zal behooren, zal er, volgens de hierbij gevoegde kaart, eene lijn getrokken worden, welke — den weg van Arlon naar Longwy, stad Arlon met haar gebied, en den weg van Arlon naar Bastogne aan België latende — tusschen Mesancy, hetwelk op Belgisch grondgebied zal liggen, en Clemancy, hetwelk aan het Groothertogdom Luxemburg zal verblijven, op Steinfort zal aanloopen, welke plaats insgelijks aan het Groothertogdom zal verblijven; — van Steinfort zal deze lijn in de rigting van Eischen, Heebus, Guirsch, Oberpalen, Grende, Nothomb, Parette en Perlé tot aan Martelange verlengd worden, moetende Heebus, Guirsch, Grende, Nothomb en Parette aan België, en Eischen, Oberpalen, Perlé en Martelange aan het Groothertogdom behooren; — van Martelange zal gezegde lijn den loop der Sure, welker dalweg de grensscheiding tusschen de beide Staten zal uitmaken, volgen, tot tegen over Tintange, van waar dezelve in de regtst mogelijke rigting tot aan de tegenwoordige grens van het arrondissement van Diekirch verlengd worden, en doorgaan zal tusschen Surret, Harlange, Jarchamps, die zij aan het Groothertogdom Luxemburg zal laten, en Honville, Livarchamp en Loutremange, welke tot het Belgisch grondgebied zullen behooren; vervolgens in de omstreken van Doncols en Soulez, welke aan het Groothertogdom zullen blijven, de tegenwoordige grens van het arrondissement van Diekirch bereikende, zal de bedoelde lijn de gezegde grens volgen tot aan die van het Pruissisch grondgebied. Al het grondgebied, al de steden, plaatsen en oorden, ten westen van deze lijn gelegen, zullen aan België behooren; en al het grondgebied, al de steden, plaatsen en oorden, ten oosten van die zelfde lijn gelegen, zullen bij voortduring aan het Groothertogdom Luxemburg blijven toebehooren.

Het is de bedoeling, dat de commissarissen voor de grensscheiding, waarvan in artikel V wordt melding gemaakt, — deze lijn trekkende, en zich, zoo veel mogelijk, gedragende aan de omschrijving, welke hierboven daarvan gemaakt is, alsmede aan de aanwijzingen op de kaart, welke ter meerdere duidelijkheid bij het tegenwoordige artikel gevoegd is — zoo wel op de plaatselijke gesteldheid als op het gerijf, hetwelk aan beide zijden daaruit zal kunnen voortvloeijen, acht zullen slaan.

Art. III.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, zal voor het gebied, bij het vorig artikel afgestaan, eene schadeloosstelling van grondgebied erlangen in de provincie Limburg.

Art. IV.

Ter uitvoering van dat gedeelte van artikel I, hetwelk betrekking heeft op de provincie Limburg, en ten gevolge van den afstand van grondgebied, dien Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden in artikel II doet, zal gezegde Zijne Majesteit, hetzij in deszelfs hoedanigheid als Groothertog van Luxemburg, hetzij om met Holland vereenigd te worden, de landstreken bezitten, waarvan de grenzen hieronder worden aangewezen:

1°. *Op den regter oever der Maas:*

Bij de voormalige Hollandsche enclaves op gezegden oever in de provincie Limburg, zullen gevoegd worden de districten dierzelfde provincie op denzelfden oever, welke in 1790 niet aan de Staten-Generaal toebehoorden, in dier voege, dat het gedeelte der tegenwoordige provincie Limburg, hetwelk op den regter oever der Maas gelegen, en tusschen deze rivier ten westen, de grenzen van het Pruissisch grondgebied ten oosten, de tegenwoordige grens der provincie Luik ten zuiden, en Hollandsch Gelderland ten noorden begrepen is, voortaan geheel en al aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden zal toebehooren, hetzij in deszelfs hoedanigheid als Groothertog van Luxemburg, hetzij om met Holland vereenigd te worden.

2°. *Op den linkeroever der Maas.*

Te beginnen van het zuidelijkste punt der Hollandsche provincie Noord-Braband, zal er, volgens de hierbij gevoegde kaart, eene lijn getrokken worden, welke, boven Weessem, tusschen deze plaats en Stevenswaardt, op de Maas zal uitloopen, ter plaatse, alwaar zich op den linker Maasoever de grenzen der tegenwoordige arrondissementen van Roermonde en Maastricht aanraken; in diervoege, dat Bergerot, Stamproy, Neer-Itteren, Ittervoord en Thorn, met derzelver gebied, gelijk mede al de andere plaatsen, ten noorden van deze lijn gelegen, een deel van het Hollandsche grondgebied zullen uitmaken.

De voormalige Hollandsche enclaves in de provincie Limburg, op den linker Maas-oever, zullen aan België toebehooren, met uitzondering van de stad Maastricht, welke, met een gebied van 1,200 vademen in doorsnede, te rekenen van het uitwendig glacis der vesting op gezegden oever van de rivier, in volle souvereiniteit en eigendom door Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden zal worden bezeten.

Art. V.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, Groothertog van Luxemburg, zal zich met het Duitsche Bondgenootschap en de agnaten van het Huis van Nassau verstaan over de toepassing der in artikels III en IV vervatte bepalingen, alsmede over al de schikkingen, die gezegde artikelen, hetzij met de bovengenoemde agnaten van het Huis van Nassau, hetzij met het Duitsche Bondgenootschap, noodzakelijk zouden kunnen maken.

Art. VI.

Ten gevolge van de hiervoren vastgestelde schikkingen over het grondgebied, doet elke der beide partijen wederkeerig en voor altijd afstand van al het grondgebied, al de steden, plaatsen en oorden, gelegen binnen de grenzen der bezittingen van de andere partij, zoodanig als deze in de artikels I, II en IV omschreven zijn.

De bedoelde grenzen zullen, in overeenkomst met diezelfde artikelen, door Belgische en Hollandsche commissarissen voor de grensscheiding getrokken worden, die zoo spoedig mogelijk binnen de stad Maastricht zullen bijeenkomen.

Art. VII.

België zal binnen de in art. I, II en IV aangewezen grenzen eenen onafhankelijken en voortdurend onzijdigen Staat uitmaken. Het zal gehouden zijn, diezelfde onzijdigheid jegens al de andere Staten in acht te nemen.

Art. VIII.

De waterloozing voor Vlaanderen zal tusschen Holland en België geregeld worden, in overeenkomst met de bepalingen, ten dien aanzien in art. VI van het definitief verdrag vastgesteld, dat den 8sten November 1785 tusschen Zijne Majesteit den Keizer van Duitschland en de Staten Generaal gesloten is. In overeenkomst met dat art., zullen wederzijds benoemde commissarissen zich over de toepassing der daarbij gemaakte beschikkingen verstaan.

Art. IX.

§ 1. De bepalingen, vervat in de artikelen 108 tot en met 117, der algemeene acte van het Weener Congres, betreffende de vrije scheepvaart op de bevaarbare stroomen en rivieren, zullen worden toegepast op de bevaarbare stroomen en rivieren, die het Belgische en Nederlandsche grondgebied van een scheiden of beiden doorloopen.

§ 2. Het loods- en bakenwezen op de Schelde en hare mondingen en de bewaring van het vaarwater van den Scheldestroom afwaarts van Antwerpen zullen staan onder een gemeenschappelijk toezigt, hetwelk uitgeoefend zal worden door Commissarissen, tot dat einde aan wederzijds te benoemen. Met gemeen overleg zullen gematigde loodsregten worden vastgesteld; deze regten zullen dezelfde zijn voor schepen van alle de natiën.

Middelerwijl, en in afwachting van de vaststelling dier regten, zullen er geene hoogere loodsregten kunnen geheven worden, dan die, welke voor de monden van de Maas, van uit de zee tot Helvoet en van Helvoet tot Rotterdam, naar evenredigheid der afstanden, bij het tarief van 1829 zijn vastgesteld. De bevelvoerder van elk schip, dat over de Schelde uit volle zee naar België of uit België naar volle zee gaat, zal vrijheid hebben, zoodanig eenen loods te nemen als hij goed zal vinden; en het zal mitsdien aan beide de landen vrijstaan, over den geheelen loop der Schelde en aan hare mondingen de loodsdiensten daar te stellen, welke tot het leveren van loodsen noodig geoordeeld zullen worden. Al hetgeen de loodsdiensten betreft, zal bepaald worden, bij het overeenkomstig de nagemelde § 6., vast te stellen reglement. De dienst van deze instellingen zal staan onder het in den aanvang der tegenwoordige § vermelde gemeenschappelijke toezigt. Beide de Gouvernementen verbinden zich tot het bewaren van het vaarwater der Schelde en van hare mondingen, en tot het plaatsen en onderhouden, ieder voor zijn aandeel aan den stroom, van de bakens en boeijen, die vereischt zullen worden.

§ 3. Het Gouvernement der Nederlanden zal op de scheepvaart van de Schelde en der Scheldemonden een eenig regt heffen van *f* 1.50 per scheepston, te weten: *f* 1.12 van de schepen, die uit volle zee komen, en de Westerschelde opvaren, om zich over de Schelde, of door het kanaal van ter Neuzen in België te begeven, en 38 cents per scheepston van de schepen, die uit België komen, en over de Schelde, of door het Kanaal van ter Neuzen de Wester-Schelde zullen afvaren, om zich naar volle zee te begeven. Tot verhoeding, dat de voormelde schepen aan eenigerlei onderzoek, vertraging of stremming op de Hollandsche reeden zouden kunnen onderworpen worden, onverschillig of zij de Schelde opvaren uit volle zee of de Schelde afvaren, om zich naar volle zee te begeven, wordt bepaald, dat de heffing van het boven omschreven regt geschieden zal door de Nederlandsche agenten te Antwerpen en te Ter Neuzen. De schepen, die uit volle zee komen, om zich over de Wester-Schelde naar Antwerpen te begeven, en onder Gezondheidstoezigt, uit verdachte plaatsen komen, zullen insgelijks bevoegdheid hebben, om, vergezeld van eenen beambte der gezondheidsdienst, zonder belemmering of oponthoud, hunnen weg voort te zetten, en zich naar de plaats van hunne bestemming te begeven. De schepen, die van Antwerpen naar Ter Neuzen en vice versa gaan, of op den stroom zelven, hunne kustvaart of visscherij uitoefenen, (zoodanig als de uitoefening van deze laatste ten gevolge van de nagemelde § 6. zal geregeld worden) zullen aan geene regten, hoe ook genaamd, zijn onderworpen.

§ 4. Daar de arm der Schelde, Ooster-Schelde genaamd, in den tegenwoordigen toestand der plaatselijke gelegenheden, niet gebruikt wordt voor de scheepvaart uit volle zee naar Antwerpen en Ter Neuzen en vice versa, maar voor de scheepvaart tusschen Antwerpen en den Rijn dient, zal dezelve over zijnen geheelen loop, met geene regten of tolregt belast kunnen worden, hooger dan die, welke naar evenredigheid der afstanden, geheven worden op de scheepvaart van Gorkum naar volle zee, krachtens de tarieven van Mentz, van den 31sten Maart 1831.

§ 5. De vaart op de wateren, liggende tusschen de Schelde en den Rijn, om van Antwerpen in den Rijn te komen en vice versa, zal wederzijds vrijblijven en enkel aan gematigde tollen onderworpen zijn, die dezelfde zijn zullen voor den handel der beide landen.

§ 6. Binnen het verloop van eene maand zullen te Antwerpen, van wederzijden, commissarissen te zamen komen, om het bepaald en blijvend bedrag der bedoelde tollen, vast te stellen, en om over een te komen, omtrent een algemeen reglement op de uitvoering der bepalingen, in het tegenwoordig artikel vervat, met inbegrip van de uitoefening van het regt tot vischvangst en tot visscherijhandel over de geheele uitgestrektheid der Schelde, naar den grondslag van volkomen wederkeerigheid en gelijkheid voor de onderdanen van de beide landen.

§ 7. Inmiddels, en tot dat het voormelde reglement zal zijn vastgesteld, zal de vaart op de Maas en op hare mondingen voor den handel der beide landen vrijblijven. Te dien opzigte, zullen voorloopig door beide de landen, de tarieven worden aangenomen der conventie, welke voor de vrije vaart op den Rijn, den 31sten Maart 1831 te Mentz is onderteekend, en de verdere bepalingen dier conventie, in zoo ver zij op de gemelde rivier betrekking hebben.

§ 8. Bijaldien de waterwegen, in dit artikel aangeduid, in het vervolg van tijd door gebeurtenissen van de Natuur of aan te leggen kunstwerken, onbevaarbaar mogten worden, zal het Gouvernement der Nederlanden, tot vervanging der onbevaarbaar gewordene waterwegen, andere even goede gemakkelijke en veilige waterwegen aanwijzen.

Art. X.

Het gebruik der kanalen, die te gelijk de beide landen doorsnijden, zal bij voortduring vrij en aan de ingezetenen daarvan gemeen zijn. Het is de bedoeling, dat zij wederkeerig en op dezelfde voorwaarden daarvan genot zullen hebben, en dat van weêrszijden slechts gematigde regten voor de vaartuigen op de kanalen zullen worden geheven.

Art. XI.

De handels-gemeenschap door de steden Maastricht en Sittard zal geheel vrij blijven en onder geenerlei voorwendsel belemmerd kunnen worden.

Het gebruik der wegen, die deze beide steden doorloopen, en naar de grenzen van Duitschland geleiden, zal slechts aan de betaling van een matig tolgeld voor het onderhoud dier wegen onderworpen zijn, op zoodanig eene wijze, dat de transito-handel aldaar geenerlei hinderpaal kunne ondervinden, en dat die wegen door middel der bovengemelde tolgelden in eenen goeden en dien handel gerijvenden staat onderhouden worden.

Art. XII.

In geval er in België een nieuwe weg mogt zijn aangelegd, of een nieuw kanaal zijn gegraven, tegenover het Hollandsche canton Sittard aan de Maas uitkomende, zoude het aan België vrijstaan, om aan Holland te vragen, hetwelk zulks in deze veronderstelling niet zoude weigeren, dat gezegde weg of gezegde vaart, in overeenkomst met hetzelfde ontwerp, geheel en al op kosten en voor rekening van België, door het canton Sittard heen, tot aan de grenzen van Duitschland verlengd wierden.

Deze weg of dit kanaal, die alleen tot het onderhouden van handels-gemeenschap zouden kunnen dienen, zouden ter keuze van Holland aangelegd worden, hetzij door ingenieurs en werklieden, welke België gemagtigd zoude worden daarvoor in het canton Sittard te gebruiken, hetzij door ingenieurs en werklieden, die Holland zoude leveren, en die op kosten van België de bepaalde werken zouden aanleggen, alles zonder eenig bezwaar voor Holland en zonder benadeeling der uitsluitende regten van Souvereiniteit op het grondgebied, hetwelk de bedoelde weg of kanaal zouden doorsnijden.

De beide partijen zouden met gemeen overleg het bedrag en de wijze van heffing der regten en tolgelden regelen, die op zoodanigen weg of kanaal zouden worden geheven.

Art. XIII.

§ 1. Te rekenen van den 1 Januarij 1839, zal België, uithoofde der verdeeling van de openbare schulden van het Koningrijk der Nederlanden, met eene som van vijf millioen nederlandsche Gulden, aan jaarlijksche renten, belast blijven, waarvan de kapitalen van het debet des Amsterdamschen Grootboeks, of van het debet der algemeene Rijkskas, van het Koningrijk der Nederlanden, op het debet van het Belgische Grootboek zullen worden overgeschreven.

§ 2. De kapitalen en renten, die ten gevolge der voorgaande § tot een gezamenlijk bedrag van vijf millioen Nederlandsche Guldens aan jaarlijksche renten, op het debet van het Belgische Grootboek zullen worden overgebragt en ingeschreven, zullen geacht worden, een gedeelte der Nationale Belgische Schuld uit te maken, en België verbindt zich, om noch voor het tegenwoordige, noch voor de toekomst, eenig onderscheid te maken, tusschen dat gedeelte zijner openbare schuld, hetwelk uit zijne vereeniging met Holland voortvloeit en alle andere reeds gemaakte, of nog te maken Nationale Belgische Schuld.

§ 3. De afbetaling der hierboven vermelde som, van vijf millioen Nederlandsche Gulden aan jaarlijksche rente, zal regelmatig van half jaar tot half jaar, hetzij te Brussel, hetzij te Antwerpen, plaats hebben, in gereed geld, zonder eenige korting, van welken aard, die ook mogt zijn, noch voor het tegenwoordige, noch voor de toekomst.

§ 4. Door middel van het voor zijne rekening nemen der gezegde som, van vijf millioen Nederlandsche Gulden aan jaarlijksche rente, zal België van alle verpligting jegens Holland, uithoofde der verdeeling van de openbare schuld van het Koningrijk der Nederlanden, ontlast zijn.

§ 5. Wederzijds benoemde commissarissen zullen, binnen een tijdsverloop van veertien dagen, in de stad *Utrecht* zamenkomen, ten einde tot de overschrijving van de kapitalen en renten over te gaan, welke door de verdeeling der openbare schuld van het Koningrijk der Nederlanden, ten bedrage van vijf millioen Nederlandsche Guldens aan jaarlijksche rente, ten laste van België moeten komen. Zij zullen

ook overgaan tot het uitleveren van de Archieven, Kaarten, Plannen en bescheiden van allerlei aard, die aan België toebehooren, of zijne administratie betreffen.

Art. XIV.

De haven van Antwerpen zal, in overeenkomst met de bepalingen van art. XV van het verdrag van Parijs van den 30sten Mei 1814, bij voortduring alleen eene handelshaven blijven.

Art. XV.

De werken van openbaar of bijzonder nut, zoo als vaarten, wegen of andere van soortgelijken aard, die geheel of gedeeltelijk op kosten van het vereenigde Koningrijk der Nederlanden aangelegd zijn, zullen met de daaraan verknochte baten en lasten aan dat land toebehooren, waarin zij gelegen zijn. Het blijft de bedoeling, dat de kapitalen, die voor het aanleggen dezer werken opgenomen en daarop bepaaldelijk gevestigd zijn, onder de voorzegde lasten zullen worden begrepen, voor zoo verre zij nog niet afgelost zijn, en zonder dat de reeds gedane aflossingen aanleiding tot verevening kunnen geven.

Art. XVI.

Het beslag, hetwelk in België, gedurende de onlusten, om staatkundige redenen, op eenige patrimoniële goederen en domeinen gelegd mogt zijn, zal zonder de minste vertraging worden opgeheven, en de wettige eigenaars zullen onmiddellijk weder in het genot der gezegde goederen en domeinen worden gesteld.

Art. XVII.

De ingezetenen en eigenaars in de beide landen, waarvan de afscheiding, ingevolge de tegenwoordige artikelen, plaats heeft, zullen, indien zij hunne woonplaats van het eene land naar het andere verleggen willen, de vrijheid bezitten, om gedurende twee jaren over hunne roerende en onroerende goederen, van welken aard die ook mogen zijn, te beschikken, die te verkoopen, en de opbrengst van dien verkoop, hetzij in klinkende munt, hetzij in andere waarden, over te brengen, zonder daarin belemmering te ontmoeten of andere regten te betalen, dan waarmede thans de overgang en overdragt van goederen in de beide landen belast zijn.

Het is de bedoeling, dat voor het tegenwoordige en toekomstige, afstand gedaan wordt van het heffen van alle regten op den uitvoer van erfenissen, alsmede van alle regt van den Staat op de nalatenschap van een' overleden vreemdeling, ten aanzien van de personen en goederen der Hollanders in België, en der Belgen in Holland.

[illegible] onderdanen, voor zoo ver het bezit van eigendommen betreft, zal erkend en gehandhaafd worden.

Art. XIX.

De bepalingen der artikelen 11 tot 21 ingesloten van het verdrag, hetwelk den 3den Mei 1815 tusschen Oostenrijk en Rusland gesloten is, — en een wezenlijk deel uitmaakt van de algemeene Acte van het Congres van Weenen — welke betrekking hebben tot de eigenaars van goederen in beide de Staten, tot derzelver verpligting om domicilie te kiezen, tot de regten, welke zij als onderdanen van den eenen of den anderen Staat zullen uitoefenen, tot de betrekkingen van nabuurschap, in de eigendommen, welke door de grenzen doorsneden worden, — zullen worden toegepast op de eigenaars en op de eigendommen, welke zich in Holland, in het Groothertogdom Luxemburg, of in België, in de gevallen zullen bevinden, voorzien bij de voormelde bepalingen der Weener congres-acten. Daar van nu af aan, de regten op den uitvoer van erfenissen en het regt van den Staat op de nalatenschap van een' overleden vreemdeling, tusschen Holland, het Groothertogdom Luxemburg en België, afgeschaft zijn, zoo is het de bedoeling, dat diegene der bovenvermelde bepalingen, welke op deze regten betrekking mogten hebben, gerekend zullen worden in de drie landen nietig en zonder kracht te zijn.

De minerale voortbrengselen van den grond zullen onder de voortbrengselen zijn begrepen, die vermeld zijn in Art. 20 van het hierboven vermelde tractaat van 3 Mei 1815.

Art. XX.

In de gewesten, welke van heerschappij veranderen, zal niemand, uit eenigerlei hoofde van regtstreeksche of middellijke deelneming aan de staatkundige gebeurtenissen, op wat wijze ook, vervolgd of ontrust kunnen worden.

Art. XXI.

De pensioenen, wachtgelden en tractementen van nonactiviteit en reforme, zullen in het vervolg van wederzijden, zoo in het burgerlijke als in het militaire, aan allen uitbetaald worden, die daarop regt hebben, overeenkomstig de wetten, welke vóór den 1sten November 1830, in werking zijn geweest.

Men is overeengekomen, dat de bovengemelde pensioenen en tractementen der regthebbenden, die geboren zijn op het grondgebied, hetwelk thans België uitmaakt, ten laste van de Belgische schatkist zullen blijven, en de pensioenen en tractementen der regthebbenden, die geboren zijn op het grondgebied, hetwelk thans Holland uitmaakt, ten laste der Hollandsche schatkist.

Art. XXII.

Al de vorderingen der Belgische onderdanen, ten last van bijzondere instellingen, zoo als weduw-fondsen en fondsen bekend onder den naam van leges-fonds, en burgerlij en militair pensioen-fonds, zullen door de, in artikel XI vermelde, gemengde commissie van verevening onderzoch en beslist worden, overeenkomstig den inhoud der regl menten van die fondsen.

De gestorte borgtogten, gelijk mede de stortingen doo Belgische rekenpligtigen gedaan, de geregtelijke depôts e de geconsigneerde gelden zullen insgelijks aan de daaro regthebbenden, op vertoon hunner bescheiden, terug geg ven worden.

Indien Belgische onderdanen, uit hoofde der verevenin van den zoogenaamden *Franschen achterstand*, nog regte van inschrijving mogten willen doen gelden, dan zullen d vorderingen deswege insgelijks door de gezegde commiss onderzocht en verevend worden.

Art. XXIII.

De in civile en commerciële zaken uitgesproken vonnissen de acten van den burgerlijken stand en de acten gepasseer voor notarissen of andere openbare ambtenaren onder h Belgische beheer, in die gedeelten van Limburg of van h Groot-Hertogdom Luxemburg, welke in het bezit van Z. M den koning der Nederlanden Groot-Hertog van Luxembu gesteld zullen worden, zullen van kracht en waarde blijven

Art. XXIV.

Onmiddellijk na de uitwisseling der bewijzen van bekrac tiging der overeenkomst, welke tusschen de beide partije tot stand zal komen, zullen de noodige bevelen aan de be velhebbers der wederzijdsche krijgsbenden worden toegezon den, om het grondgebied, de steden, plaatsen en oorden doen ontruimen, welke van heerschappij veranderen. D burgerlijke overheden aldaar zullen gelijktijdig de noodig bevelen ontvangen, om dat grondgebied, die steden, plaat sen en oorden aan de van wederzijden daartoe te benoeme commissarissen over te geven. Deze ontruiming en de overgave zullen in dier voege plaats hebben, dat zij binne den tijd van veertien dagen, of, zoo mogelijk nog vroeger kunnen afgeloopen zijn.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Gedrukt bij A. Zw[illegible]